SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #3.2017

DU I SPEIDEREN

Ute i naturen, i lokalmiljøet ditt, eller ute i verde – opplevelsene og erfaringene du får i speideren er mange og varierte!

INNHOLD

ANDRE FOLK TIL NYTTE VÆRE
side 6

– SPEIDEREN ER VELDIG BRA!
side 8

PÅ UNGDOMSFORUM I ASERBAJDSJAN
side 12

LÆRTE DET I SPEIDEREN
side 14

SPEIDING PÅ CVen
side 16

TOPPTUR x 9
side 20

HVEM FORTJENER PRISEN?
side 23

UTSIKT TIL DET MESTE
side 24

FLAGGET TIL TOPPS
side 27

KVELDSKOS & BÅLSNADDER
side 28

ALLTID SAMMEN OM LEIR
side 30

EN GÆRNING FULL AV IDEER
side 34

FASTE SPALTER
Speidersjefens hjørne, side 11
Påsan, side 38
Heder & ære, side 39
Hva skjer, side 40

F-1 **HVA ER DETTE? Bokstaven og tallet viser hvilket *mål* i programmerkene saken passer til. Merkene og målene finner du i Speiderbasen.**

LEDER

REDAKTØR: KIRVIL KAASA

DE GODE MØTENE

Det beste med min jobb, er å møte speidere og ledere. Denne høsten har jeg blant annet vært på tropps-møte hos Trondheim 8. sjøspeider-gruppe og på tur med Nadderud speidergruppe (artikkel i bladet for 6–16). Hver gang blir jeg imponert over det sterke engasjementet blant lederne og over hvor reflekterte speiderne og roverne er. Selvsagt har jeg forventninger når jeg reiser ut, jeg kjenner jo speideren godt. Men disse forventningene blir likevel overgått hver gang. Jeg lærer alltid noe nytt av opplevelsene og samta-lene med både barn, ungdommer og voksne, og de treffer meg ofte rett i hjertet. Jeg tar meg i å tenke på dem i lang tid etterpå.

Jeg håper at du også har det slik, og at du opplever noe av det samme når du leser denne utgaven av Spei-deren. Vi har kalt temasidene «Du i speideren». Et slikt tema kan romme «alt», og spennet i artiklene er stort, men det de har felles, er at speideren gir deg unike muligheter til å utvikle deg sammen med andre, og at du kan ha stor glede og nytte av det, enten du er barn, ungdom eller voksen.

«Patruljen i samfunnet» og «Verden 2018» er viktige stikkord for det kommende året. Begge rommer et nesten uendelig antall av de varierte og verdifulle mulighetene du får i speideren. Grip sjansene til å gjøre noe nytt, til å strekke deg enda litt lengre. Kanskje snakkes vi på en speidertur eller et speidermøte i 2018?

God lesning!

Speiderhilsen
Kirvil Kaasa
ansvarlig redaktør

ALLTID BEREDT

Besøksadresse:
St. Olavsgate 25, 0166 Oslo
Postadresse: Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30
E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

Miljøfyrtårn®

Forbundskontoret til Norges speiderforbund er sertifisert som Miljøfyrtårn.

Ansvarlig redaktør: Kirvil Kaasa
Design: Løwehjerte
Trykk: 07 Media
Opplag 16+: 5 950
Redaksjonen avsluttet: 6.11.2017
Generalsekretær: Knut Harald Ulland
Speidersjef: May-Britt Roald
Bidragsytere: Roverlaget Buster, Nettverk for friluftsliv, Carsten Henrik Pihl, Stian Seland, Tom Kristoffer Olsen, Inge Moene, Erik Steinsbu Wasberg

Redaksjonen:
Alexander Vestrum
Carl-Frederic Salicath
Christian Sangereid
Hanna Mastad
Sahil Zafar
Tove Arntzen

KORTNYTT

TEKST: ALEXANDER VESTRUM OG KIRVIL KAASA

FOTO: GØRIL ENGESVIK, TRØNDER-AVISA

TRØNDERSPEIDERE PÅ KOKKEKURS

Ni speidere fra gruppene 1. Vinne og Mære-Sparbu i Nord-Trøndelag krets fikk være med på et kokkekurs i oktober i år. Bak kurset sto folkehelseprosjektet Smart Mat i Trøndelag og den ideelle organisasjonen Unge kokker, skriver Trønder-Avisa. Kurset er finansiert av Gjensidigestiftelsen. Speiderne lagde blant annet laksetacowrap og grønnsakssuppe.

– Jeg lager noe mat, men har ikke prøvde meg på suppe av grønnsaker før. Det blir mest spaghetti når jeg skal lage middag, røper Ruben Reitan (17) fra 1. Vinne.

FOTO: KYRRE STYVE, VESTNYTT

Ådne Blaaflat Ytrenes (foran) rydder bort gress og buskas som er slått med ljå på leirområdet langs VM-løypa. Han synes det er veldig kjekt på speiderleir.

SPEIDERNE HEIET PÅ VM-SYKLISTENE

Da sykkel-VM ble arrangert i Bergen og omegn i september, var flere speidergrupper på plass langs løypa. På Sotra sto speidere fra Kolltveit BKS og Ekerhovd FA, ifølge Vestnytt.

– Vi har heiet på syklistene og vært i fansonen. Så skal vi har konkurransen «speidernes mester», fortalte Ådne Blaaflat Ytrenes (10).

TIPS OSS

Her presenterer vi notiser om små og store speiderhendelser. Fortell oss hva du driver med! Har dere vært på en tur litt utenom det vanlige? Kanskje dere har gjort noe som er blitt lagt merke til i lokalsamfunnet? Send bilde og en kort tekst til Speideren, så kanskje det havner i bladet: kirvil.kaasa@speiding.no

FOTO: CF SALICATH

VINNER EN SPEIDERLEDER FRIVILLIGHETSPRISEN?

Hvert år deler Frivillighet Norge ut Frivillighetsprisen ut til en person, lokal forening eller en gruppe som har gjort en bemerkelsesverdig innsats for samfunnet rundt seg. En av årets ti utvalgte finalister er speiderleder Hanne Mette Lundberg fra Ringsaker speidergruppe.

Kjenner du ikke Hanne Mette, se en filmsnutt om hennes sterke engasjement for speideren gjennom flere tiår på frivilligheтsprisen.no. Alle kan stemme på sin favoritt på nettsiden, og vinneren kåres 5. desember. Heia Hanne Mette!

NØTTERØY-SPEIDERE FIKK PRIS

FOTO: NØTTERØY KOMMUNE

3. Nøtterøy speidergruppe i Vestfold krets har fått pris for arbeidet sitt med trafikksikkerhet. Det er Statens vegvesen som står bak prisen. Den ble delt ut på et møte i fylkestinget i slutten av september, skriver Nøtterøy kommune på sine nettsider.

– I år kom det inn flere gode søknader til Statens vegvesen, men det var 3. Nøtterøy speidergruppe som pekte seg ut spesielt. Speiderforeningen har lenge hatt fokus på trafikksikkerhet, og de inspirerer og motiverer trafikksikkerhetsarbeidet i Vestfold, opplyser kommunen. Prisen består av en akvarell av kunstneren Eldar Parr og 5 000 kroner.

FOTO: TOR ANDRE JOHANNESSEN

Båtene av presenning og kvist holdt til både frakt av speidere og utstyr og til en spennende flåtekonkurranse.

BÅTBYGGING PÅ LEIR I HAUGESUND

I august var 20 speidere fra ulike grupper i Misjonskirkens speiderkorps (MSK) samlet til leiren Breiflabben i Haugesund. Speiderne kom fra Trondheim, Grimstad, Drammen, Gjerpen, Ulriken, Arna, Askøy og Haugesund, ifølge nettsida Hnytt.no. En av oppgavene på leiren var å bygge presenningbåt. Slike båter består av kvister som pakkes inn i presenning.

– En sykt genial måte å lage båt på, sier Marie Boye fra Haugesund Nordre Misjonskirkes speidergruppe. Alle de tre lagene klarte oppgaven, som var å bygge båten, samt å hente et lagsmedlem på en flytebrygge.

FOTO: HANNE ERIKSEN, HALDEN ARBEIDERBLAD

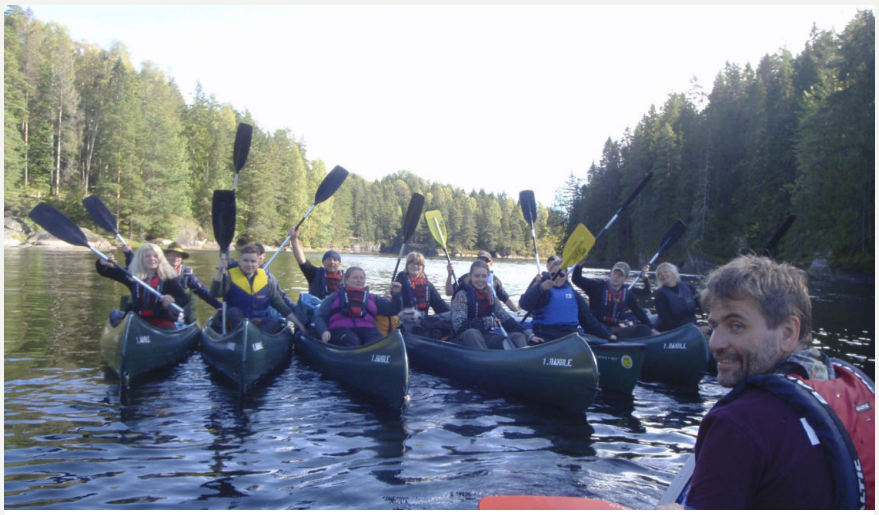
SPEIDERNE SERVERTE ELDRE KAFFE I HALDEN

Fossekallen speidergruppe bød på kaffeservering under Eldres dag. Den ble arrangert i Brygga kultursal i Halden i slutten av september i år, på FNs internasjonale dag for eldre, skriver Halden Arbeiderblad.

– Det er gøy å hjelpe til, sier speider Thea Isabella O. Bakke. Hun serverte kaffe til pensjonist Else Margrethe Olsen, som håper dette blir et årlig arrangement. Det var Halden eldreråd som sto for arrangementet i samarbeid med speiderne, Kulturell spaserstokk, Halden Frivilligsentral, Bygdekvinnelaget og Halden ungdomsråd.

God servering da speiderne hjalp til på Eldres dag i Halden.

FOTO: PETTER GULBRANDSEN

Mye gøy på Farrisvannet da Grenland krets holdt grunntreningskurs i praktisk speiderledelse (Trinn 3) i høst.

PADLING I FARRIS

Grenland krets arrangerte ledertreningens Trinn 3-kurs i september, og Farrisvannet i Vestfold var kursarena. En del av opplegget for de tolv deltakerne mellom 17 og 50 år var i forkant å planlegge en patruljetur med kano. Turen gjennomførte de i løpet av kurshelgen. Underveis skulle alle lære bort noe til en annen i patruljen. – På turen lærte jeg om sportegn og å lage barkebåt, og så fikk jeg utvidet lek-repertoaret mitt, forteller Karoline Syversen (19), roverlags-leder og troppsassistent fra 1. Solum speidergruppe. – Jeg hadde godt utbytte av kurset ellers også, det var gode kursledere, og jeg har allerede anbefalt det til andre.

FOTO: NILS S. AASHEIM

KONGEN HOS RÆLINGEN-SPEIDERNE

Speiderne i Rælingen speider-gruppe hadde god grunn til å stryke speiderskjorta da de fikk hilse på selveste H.M. Kong Harald. Kongen hadde fått høre om innvielsen av den nye speider-hytta deres, Kongsbu, og ønsket å hilse på dem. Besøket fant sted på Løvenstad skole under feiringen av FN-dagen 24. oktober. På arran-gementet deltok 40 speidere fra Rælingen speidergruppe, og Andrea Wilhelmine Johnsen (13) fikk overrekke gruppemerket til Kongen.

HANNE KRISTINE LYBEKK

Fra venstre: Marius Teigen (9), Erik Finlay Taylor (6) og Silas Sævareid Ellefsen (6) passer bålet på tur med 1. Sandsvær speidergruppe.

FISKELYKKE PÅ OVERNATTINGSTUR

Små og store speidere fra 1. Sandsvær satte garn og fikk mengder av fisk på overnattings-turen sin til Kolsjø, mellom Notodden og Kongsberg, i september. Et par oppfinn-somme ledere fikk en idé om å bygge en røykovn, og slik ble det (se nederst). Et par planker her, et bål der og litt torv her. Og et badehåndkle på toppen senere, så sto den klar til bruk. Da var det bare å sette små og store til rensing av fisk, noen til å fyre og etter hvert spise all den deilige varmrøkte fisken, melder nettsiden 3600.no. Speiderne øvde seg også på padling, og på hva man gjør hvis man får en litt ufrivillig svømmetur!

DU I SPEIDEREN

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: ELISABETH SVEEN OG CF SALICATH

ANDRE FOLK TIL NYTTE VÆRE

Samfunnsengasjement er selve kjernen i speidingen, i alle fall en viktig del av den. I 2018 løfter vi dette gjennom *Patruljen i samfunnet*.

– Friluftsliv er en stor og viktig del av speidingen i Norge. De siste årene har vi hatt stort fokus på dette. Ett viktig mål har vært – og er – at flere patruljer skal dra på patruljeturer. Samtidig som vi ønsker at flere skal få oppleve speiderfriluftslivet, vil vi at flere patruljer skal ut og gjøre en forskjell i samfunnet. Det forteller Erling Husby, prosjektleder for *Patruljen i samfunnet* ved forbundskontoret. – I 2018 vil vi utvikle prosjekter og materiell som oppfordrer patruljene til selv å finne på og gjennomføre aktiviteter som er til nytte for andre.

HVORFOR SAMFUNNSENGASJEMENT?

Målet med speidingen er å skape engasjerte medmennesker og aktive samfunnsborgere. Å bidra til å gjøre verden bedre, er en betydelig del av kjernen i speiderarbeidet. Det former deg som menneske, helt fra du er småspeider.

Norges speiderforbund ønsker dessuten å være en tydelig inkluderende og mangfoldig organisasjon, samt være bredere representert i de forskjellige sosiale samfunnslagene enn tilfellet er i dag.

– Disse ambisjonene lykkes vi

med bare gjennom en aktiv innsats av hver speidergruppe, hver patrulje og hvert enkelt medlem, understreker Erling. – Det innebærer at vi utfordrer oss selv til å møte nye mennesker og nye kulturer. Vi kan invitere gamle og fremtidige venner med på tur, eller strekke oss ytterligere ved å oppsøke nye mennesker på en ny arena.

De siste årene har enda flere enn tidligere utforsket internasjonale speidermuligheter og deltatt på utenlandske leirer og turer. – Antall norske speidere som har fått oppleve en verdensspeiderleir har økt. Søkermassen til World Scout Jamboree i 2019 er rekordstor. – I mange land er samfunnsengasjement en stor og viktig del av speidingen. Norske speidere har latt seg inspirere og ønsker seg mer av det også her hjemme. «Så bra at dette skal være et tema i 2018», er responsen fra flere rovere, slår Erling fast.

HVA HANDLER PATRULJEN I SAMFUNNET OM?

Patruljen i samfunnet er for speidere i tropp, men det passer godt for flokken og roverlaget også. Her er noen eksempler på måter å øke

Prosjektleder Erling Husby oppfordrer til større fokus på samfunnsengasjement.

samfunnsengasjementet i gruppa på:

– Få med nye målgrupper på tur og skap større mangfold av deltakelse i friluftslivet. Hvem er det dere *ikke* møter på turstiene der dere ferdes?

– Undersøk hvilke utfordringer som finnes i nærmiljøet, og engasjer dere for å gjøre en positiv forskjell. Både små og store medlemmer kan ha gode forslag til hva det kan være aktuelt å gjøre noe med.

– Delta i samfunnsdebatten, både i tradisjonelle og sosiale medier. Vi har en ambisjon og et mål om å være synlige i debatten i samfunnet, spesielt når diskusjonstemaene påvirker barn og unges hverdag, som oppvekst, fritid, friluftsliv og frivillighet. Et leserinnlegg skrevet av en stifinner kan være like viktig som at speidersjefen deltar i en radiodebatt.

– Tenk globalt, handle lokalt! Tenkedagen og St. Georgsdagen markeres av millioner av speidere over hele verden. Mange speidere i andre land bruker Tenkedagen 22. februar til å gjøre en positiv forskjell. Speideraksjonen i april 2018 er en super mulighet til å gjøre en innsats for andre barn og unge et annet sted i verden, samtidig som vi er synlige lokalt.

– En del speidergrupper er allerede svært engasjerte og gjør en god innsats og en viktig forskjell for andre, men mange har nok fremdeles noe å gå på. Det ser vi blant annet med Speideraksjonen, der bare halvparten av speidergruppene deltar, sier Erling Husby.

NYE AKTIVITETER I 2018

– Rett over nyttår lanseres et prosjektmerke og en rekke tips og inspirasjon til hvordan dere kan jobbe med *Patruljen i samfunnet* i speiderarbeidet. Sett av god tid til dette i terminlista. Det vil komme flere nye aktiviteter og prosjektideer for troppen, samt tips til hva de andre aldersgruppene kan jobbe med, så det er bare å glede seg!.

DU I SPEIDEREN

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: KIRVIL KAASA OG KAI RUNE BAKKE

– SPEIDEREN ER VELDIG BRA!

I troppen til Trondheim 8. sjøspeidergruppe har de noen ekstra utfordringer. Det har det blitt mye god speiding av, både for speiderne og lederne.

– Du kan stramme surringen, Anders, det er du god til. Anders Nåvik Sivertzen (15) og Nils Sellgren (14) fra patruljen Jerv samarbeider om en trefot på troppsmøtet til Trondheim 8. sjø. De trener til TSF – Trønderspeiding i Friluft, som kretsbannerkonkurransen kalles i kretsen deres. Målet er å vinne, intet mindre.

Ved første øyekast er Jerv som en hvilken som helst patrulje, seks gutter mellom 13 og 15 år, fire av dem, Anders, Nils, Vegard og Alexander går i samme klasse. De har patruljemøter og drar på patruljeturer, i sommer var de på landsleir i Bodø. Patruljeføreransvaret bytter de på. Nå har nettopp Kristian Moen (14) overtatt som peff. På kveldens møte er de fire; Anders, Nils, Kristian og Vegard Aunøien (15). Men én ting er annerledes. Anders er nesten blind.

DET SOSIALE ER BEST

– Trå på denne sida, Anders! Nils har armen til kameraten i et godt grep, og tipser ham om hvor han bør sette foten for ikke å snuble på vei ut av speiderhytta. Anders har øyesykdommen RP, *Retinitis Pigmentosa*. Det gjør at han ser vært dårlig. Han har såkalt tunnelsyn. – Det er omtrent som å se gjennom et plastkrus med et hull i bunnen, forklarer Anders. – Og hullet blir mindre etter hvert som jeg blir eldre.

Det lille Anders ser, begrenser seg til konturer og lys og mørke, ingen tydelige detaljer. Han bruker hvit stokk, og når det skumrer rundt speiderhytta ved Lianvatnet i Bymarka, er han helt blind. Men Anders lar seg ikke stoppe av det. Han har vært speider i Trondheim 8. sjø i fem år, der liker han seg godt. – Det aller beste med å være med i speideren, er det sosiale, forteller han.

Speiderne i Jerv bruker mange av patruljemøtene til å øve på det de må kunne for å havne helt i toppen

På Lianvatnet like ved speiderhytta kan Anders og patruljen hans og alle de andre i speidergruppa boltre seg med kanoer.

av resultatlista på TSF. På kveldens troppsmøte får de bruk for blant annet vinkelsurringer og førstehjelpskunnskap i ei rundløype som roverne har lagt opp og bemanner. – Roverne har ansvar for to troppsmøter i løpet av året, forklarer Hanne Bach, som har vært troppsleder i flere år. Nå er hun flokkassistent, men er med på møtet denne kvelden. – Roverne har godt av noen slike utfordringer. Dessuten er de gode forbilder for troppen.

Hanne Bach har vært troppsleder i mange år, og er blitt god kjent med Anders, med hans sterke sider og begrensninger.

TRIVSEL FOR ALLE

Hanne og de andre lederne koser seg med en kopp kaffe ved bålet mens roverne og speiderne er i aktivitet.

Å ha en speider som er nesten blind er en ekstra utfordring for organiseringen av speiderarbeidet, men Hanne poengterer: – Hele gruppa får mye igjen, under streken går vi helt klart i pluss! Sammen med speiderne har vi reflektert en god del rundt dette. De lærer mye om samhold, inkludering og nestekjærlighet i praksis, og om å finne gode løsninger som passer for alle. Vi ledere må også være veldig bevisste på hva som skal til for at alle skal ha det bra over tid. Også vi sjøl. Etter den første troppsturen til Anders, var jeg ganske sliten, og jeg kjente på at vi var nødt til å tenke annerledes enn det vi gjorde da, ellers kom ikke dette til å gå så veldig bra, forteller hun.

– Det er viktig at alle trives, også lederne. Da fortsetter de gjerne, og vi klarer å skape et godt ledermiljø sammen. Det er mer krevende å lykkes med det hvis utskiftingen er stor.

FINNER GODE LØSNINGER

Gruppa har siden starten hatt et godt samarbeid med foreldrene til Anders. Det handler lite om spesialbehandling, men om flere grep, noen små, noen større. – De er veldig positive og innstilt på å løfte i flokk, forteller Hanne. – Anders har for det meste stilt alene på møter, og fått hjelp av en leder eller av de andre i patruljen. Derimot har han alltid med seg en ledsager på turer og leirer, enten en støttekontakt, eller en fra familien. Ikke en som fotfølger ham over alt, men som er der når han og vi trenger det. Det er en betingelse for å være med. Det er vi tydelige og åpne på, understreker hun.

– Det er heller ikke absolutt alt han kan delta på, men det aller meste. I noen tilfeller kan vi finne gode alternativer, som på landsleir i sommer, da patruljen hans gjerne ville gå ei haikerute som vi mente ville bli for krevende for Anders. Da ble han med en annen patrulje, mens de andre i Jerv fikk bryne seg på den utfordringen de ønsket seg. Det var greit for alle parter, og haikeruta Anders gikk var tross alt over to mil lang, så også han fikk prøve seg! En annen gang kan det handle om bredden i aktivitetene vi planlegger for en tur, at vi legger opp til noe som passer for alle. På en

→

Alexander Hjalmarson Kristiansen (t.v.), Anders og støttekontakt Fredrik etter troppsmøte på sykkel rundt i Bymarka i 2013.

Fredrik instruerer Alexander (t.v.) og Anders i pionering.

Straks klare for feltjakketur i Bymarka for to år siden. Fra venstre: Brage, Rasmus, Kristine, Jonas, Patrik, Bjarne, Alexander, Fredrik, Anders, Kristin og Esten.

førerpatruljetur hvor det er mulig å kjøre alpint, legger vi også opp til langrenn, som er noe Anders kan gjøre, og han er ikke den eneste som velger det.

– Nå kjenner vi også Anders godt og har bra innblikk i hva han mestrer. Men jeg husker den første patruljeturen hans. Det var minus 10 grader, speiderne skulle overnatte i telt, og vi lurte på om vi måtte avlyse, om det ville bli for tøft. Men vi konkluderte med at det var greit å gjennomføre, og det gikk fint!

Så hva må patruljen Jerv ta hensyn til når de planlegger møter og turer? Nils forklarer: – Vi må planlegge i god tid, så vi vet at noen kan bli med Anders. Hvis vi skal gå et stykke, prøver vi å legge det opp slik at vi går når det er lyst, og vi legger opp ruta mest på stier i stedet for utenfor. Dessuten går vi ikke så lange avstander, det er krevende å gå når du nesten ikke ser noe. Vi bruker heller ikke å ha aktiviteter som gjør at vi må springe rundt.

DELE MED ANDRE?

Har din speidergruppe erfaringer fra speiderarbeidet som andre grupper kan ha nytte av? Ta kontakt med forbundskontoret på nsf@speiding.no.

GOD BALANSE

Troppen har i dag fem speidere som på ulike måter har noen ekstra utfordringer. De er fordelt på flere patruljer. – Vi er opptatt av å ha en god balanse mellom det ekstra ansvaret og utfordringene de øvrige speiderne i troppen får ved å ha noen i patruljen som trenger ekstra ressurser og tilrettelegging, og det behovet tenåringer har for ikke alltid å skulle sette andre først.

Siden den første patruljeturen har Anders vært med på mer enn mange andre 15-åringer i speideren: Feltjakketur, førerpatruljetur til Sverige, sjøspeiderleir på Randøya, troppsleir på Kandersteg og troppstur til London er bare noe av det. Nå har han søkt om å delta på jamboree i 2019.

– Er det noe spesielt som gjør at du har lyst til å være med på verdensspeiderleiren i USA? Anders tenker seg om: – Nei, egentlig ikke, det er bare at jeg synes speideren er veldig bra!

SPEIDERSJEFENS HJØRNE

AV: MAY-BRITT ROALD | FOTO: ALEXANDER VESTRUM

Vi kan nå mange flere hvert år!

Et stigende antall barn og unge i Norge er ensomme. Flere ønsker seg en hobby de kan dele med venner. Vi opplever økende fattigdom i landet vårt, og flere barn og familier som lever i utenforskap*). Det er ei samfunnsutfordring speideren kan bidra til å løse.

I 2024 skal Norges speiderforbund være den meste attraktive organisasjonen for barn og unge som vil ut i naturen og ut i verden. Vi vil at speideren skal være en relevant bevegelse som når flere. Så hvordan gjør vi det?

Vi kan bruke vår friluftslivskompetanse til å gi flere barn og unge opplevelse av vennskap, eventyr og mestring. Vi kan ta med oss nye venner og samfunnsgrupper som er dårlig representert i speideren på tur, og slik skape større mangfold i både friluftslivet og i vår organisasjon. I møtene med nye mennesker har vi også muligheter til å utfordre og utvikle oss selv! Det bør inspirere oss til å tenke annerledes og finne nye måter å drive speiding på. Da kan vi nå enda flere!

Speidersjef May-Britt Roald.

Landsleiren i Bodø viste fram speideren til mange som ikke kjente oss så godt fra før av. I 2018 setter vi sosialt entreprenørskap på speiderkartet. Vi vil løfte det fram under overskriften *Patruljen i samfunnet.* Det gir oss en mengde muligheter til å nå flere, særlig hvis vi tenker nytt. Hvis hver av oss i løpet av 2018 når fram til minst én som ikke kjenner oss fra før, én som gjennom et arrangement eller en tur får oppleve speidingen, blir det rundt 20 000 barn, unge og voksne på bare ett år!

Inspirer hverandre i roverlaget, i troppen, i gruppa og i kretsen til å finne prosjekter som er spennende, morsomt og inspirerende å jobbe med – ikke bare for patruljene i troppen, men for alle! Da får vi et fantastisk år og mange flere får oppleve speiding – jeg gleder meg til å se og høre om stort og smått som gjør verden bedre. Hva skal være ditt prosjekt i 2018?

Speiderhilsen
May-Britt

*) NAV-rapport 1-2016 «Fattigdom og levekår i Norge. Tilstand og utviklingstrekk – 2015»

TEKST: ERIK STEINSBU WASBERG FOTO: WOSM OG EIRIK ULLTANG BIRKELAND

De norske deltakerne på World Scout Youth Forum. f.v. Markus Heyerdahl Ho-Yen, Freja Dohrn Ellefsen, Erik Steinsbu Wasberg og Eirik Ulltang Birkeland. Foto: WOSM

PÅ UNGDOMS-FORUM I ASER-BAJDSJAN

Hvordan skal vi drive med speiding i fremtiden? I sommer samlet alle medlemslandene i WOSM seg for å stake ut kursen til speidingen internasjonalt.

Hvert tredje år arrangeres World Scout Conference. For å bygge nettverk og gå i dybden på de ulike sakene som skal vedtas, er ungdomsforumet (se egen boks) en viktig arena for å forberede unge delegater før selve konferansen.

På ungdomsforumet var det fire norske speidere, én speider fra KFUK-KFUM-speiderne og tre fra Norges speiderforbund. Fra vårt forbund dro Freja Dohrn Ellefsen (18), Eirik Ulltang Birkeland (25) og Erik Steinsbu Wasberg (19).

Alle ungdomsdelegatene ble satt i ulike internasjonale team, som alle fikk i oppgave å skrive forslag og saker. Temaene som ble tatt opp, var blant annet ungdomsmedvirkning, likestilling og mediestrategi. På verdenskonferansen, der sakene ble vedtatt, ble forslagene fremmet av de ulike nasjonale delegasjonene.

I tillegg til votering og diskusjoner ble det også tid til ulike uformelle samtaler om speiding. Med speidere fra over 160 land var mulighetene store til å skaffe seg nye venner og bekjente. Visste du for eksempel at tyske speidere arrangerer gitarkurs til leirbålet? Eller at det er vanlig at flere asiatiske speidere har nettopp speiding som valgfag på skolen? Internasjonale arrangementer åpner store dører for deg som vil lære mer om verden vi lever i.

– Det har vært en opplevelse for livet! Jeg har blitt kjent med speidere fra hele verden og har fått muligheten til å påvirke en av verdens største ungdomsorganisasjoner! forteller Freja Dohrn Ellefsen, en av de norske ungdomsdelegatene.

I 2020 blir verdenskonferansen og ungdomsforumet avholdt i Egypt. Hvis du da er mellom 18 og 26 år og ønsker å utgjøre en forskjell for speiding på internasjonalt nivå, bør du absolutt søke om få delta. Som ungdomsdelegat vil du lære mye om speiderarbeid i hele verden og speidingens rolle i samfunnet. Dette er en mulighet du aldri vil angre på at du tok!

Kulturell kveld på ungdomsforumet. Alle landene stilte med mat, musikk og ting fra sitt eget land. Norge hadde med seg melkesjokolade og brunost. Her med Erik Steinsbu Wasberg. Foto: Eirik Ulltang Birkeland.

HVA ER WORLD SCOUT CONFERENCE?

- WOSMs generalforsamling. Konferansen bestemmer blant annet hvem som skal være vertskap for jamboree, hvem som skal sitte i verdenskomiteen, og ulike strategier for speiding internasjonalt.
- Ble arrangert for første gang i London i 1920.
- Norge var vertskap i 1949 og 1996.

HVA ER WORLD SCOUT YOUTH FORUM?

- Et forberedelsesprogram for unge delegater (18–26 år) på World Scout Conference.
- Et program som består av både sosiale og faglige aktiviteter, men stort sett diskuterer delegatene sakene som blir diskutert på verdenskonferansen.
- Forumet velger også seks Youth Advisors.
- Ble arrangert for første gang i Tokyo i 1971. Norge var vertskap i 1975!
- Hadde i år 280 deltagere fra 133 land

HVA ER EN YOUTH ADVISOR, OG HVEM ER DE?

- Ungdomsrådgiverne er seks personer som blir observatører i verdenskomiteen og medlemmer av ulike arbeidsgrupper. De skal jobbe med å fremme unge medlemmers syn på speiding i WOSM.
- De blir valgt på ungdomsforumet etter en valgkamp mellom kandidatene.
- Dagens ungdomsrådgivere sitter frem til neste verdenskonferanse i Egypt i 2020. De er Julius Kramer fra Sverige, Diana Carrillo fra Mexico, Martin Meier fra Liechtenstein, Amal Ridene fra Tunisia, Mori Cheng fra Hong Kong og Edgar Marumbu fra Kenya.

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: TOVE ARNTZEN, CF WESENBERG OG NIKLAS LELLO, LNU

LÆRTE DET I SPEIDEREN!

Mye av det du lærer i speideren, får du god bruk for i andre sammenhenger, men å sette ord på hva og hvorfor, kan være en utfordring.

Du har hørt det før: Ledertreningen du får som speider, er verdifull også blant annet i arbeidslivet. To som har mye erfaring med dette, er Carsten Henrik Pihl (46) og Stian Seland (27).

Carsten er tidligere speidersjef, og har blant annet erfaring som troppsleder, lagleder, kretsleder og leder for den norske kontingenten til World Scout Moot. Han har arbeidet flere år som redaksjonell leder i Dine Penger, og er i dag forbruker-rådgiver i Norges Eiendomsmeglerforbund.

Er det ikke gøy, er det ikke speiding! Men det gir også nyttige erfaringer og kunnskap du kan bruke i andre sammenhenger. Illustrasjonsfoto: Tove Arntzen.

– Speidingens formål er å utvikle mennesker til selvstendighet og til å ta aktivt ansvar i samfunnet. Og lykkes vi, med andre ord speidingen, med det, vil det være en kjempe-fordel å være speider når man er i arbeidslivet, understreker han. – Jeg har, og har hatt, mye hjelp i speider-bakgrunnen i arbeidet mitt opp gjennom årene. Og det er minst like mye «vanlig speiding» som har hjulpet meg som arbeidet sentralt i forbundet. Noen eksempler:

Å TAKLE MOTGANG OG FINNE LØSNINGER:
– Enten det renner vann inn i teltet, bålet slukker, eller du ikke finner frem på kompasskurs: I speideren får du garantert motgang, men du lærer å takle den. Etterhvert vet du at telt og sovepose kan tørkes, du får fyr på bålet igjen, og du finner alltids frem dit du skal. Å ha møtt mange ulike situasjoner – og taklet dem – er en kjempefordel i arbeidslivet. Man vet at problemer kan overvinnes.

Å SNAKKE I FORSAMLINGER:
– Uansett jobb og arbeidssted må man stort sett alltid snakke i forsamlinger i arbeidssammenheng, enten små eller store. I speideren får du trening i å snakke foran og opptre i forsamlinger fra du er småspeider, enten det er opptreden på leirbål, å holde en Scouts own, eller snakke på årsmøter. Det gjør en rustet til å ta ordet i forsamlinger, noe som er veldig nyttig. Det er ikke sikkert du liker å snakke foran mange mennesker, men du kan gjøre det.

INTERNASJONAL ERFARING:
– På jamboree, moot og på interna-sjonale seminarer og konferanser

møter du mange ulike mennesker og kulturer. Det gir uvurderlig erfaring for arbeidslivet. Og man trenger ikke reise så langt. Det å oppleve at norsk og svensk prosjektarbeid skjer på helt ulike måter, er meget nyttig i arbeidslivet, der det ofte er arbeid på tvers av landegrensene.

LEDE OG TA ANSVAR:

– Speidere lærer å lede og å ta ansvar. Dette er to sider av samme sak, og veldig nyttig i arbeidslivet, enten du har en lederjobb, eller ikke. Det er alltid behov for en som kan «ta i et tak» og som tar ansvar der det trengs. Speidere kan det, og vi trener på det fra småspeiderdagene.

JOBBE SAMMEN MED UKJENTE:

I speideren blir man ofte satt i patruljer sammen med folk man ikke kjenner, særlig når man kommer i roveralder. Det kan være i jamboreepatruljen, på roverleir, i komiteer, kretsstyrer og lignende. Å lære meg å samarbeide med ulike mennesker – som jeg noen ganger har mye til felles med, og andre ganger lite – har jeg hatt stor nytte av inn i arbeidslivet.

LEDERUTDANNING:

– Forbundets lederopplæring, både grunntreningen og videregående kurs, er god. Ved å ta kursene som tilbys, får man erfaring som kan brukes både i speidersammenheng og i arbeidslivet.

«SKJULT» KOMPETANSE EN UTFORDRING

– Utfordringen for oss speidere, er at mye av kunnskapen er «skjult». Det kan være vanskelig å få ikke-speidere til å skjønne hva man har lært, for eksempel under et jobbintervju. Dermed er det ikke alltid like lett å «slå i bordet» med speiderkunnskap. Jeg mener at

Stian Seland. Foto: Niklas Lello, LNU

Carsten Henrik Pihl. Foto: CF Wesenberg

Fjelllederkurset vårt er noe av det ypperste innenfor lederopplæring. Men dét er det ikke sikkert at potensielle arbeidsgivere skjønner, eller tror på, for det er jo ikke kurs tatt på et universitet eller på et anerkjent institutt!

– Men erfaringen min er at hvis du bruker kunnskapen fra speidingen i det daglige arbeidet, får du for det første mye morsommere arbeidsdager. Dernest får du ofte morsommere oppgaver. Det igjen gir mer ansvar, lederoppgaver, og kan også resultere i høyere lønn, minner Carsten om.

UNG, MEN MED MYE ERFARING

Stian Seland er nesten 20 år yngre enn Carsten, og dermed så vidt over roveralder. Han har langt bredere og variert arbeidserfaring enn mange andre på samme alder. Siden han jobbet i kommunikasjonsetaten på landsleiren i 2005, bare 15 år gammel, har han hatt flere ulike verv og oppgaver i speideren, men har også rukket å jobbe med mye forskjellig utenfor NSF. – Jeg har hatt flere stillinger knyttet til organisasjon, kommunikasjon og prosjekt på rusfeltet, jeg har jobbet som produksjonsarbeider i Posten, har vært nettutvikler i Miljøagentene, informasjonskonsulent i Naturvernforbundet og arbeidende styreleder i Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU), oppsummerer han kort.

– Den frivillige erfaringen, særlig fra speideren, er grunnen til at jeg har fått alle jobbene jeg har hatt. Som speider lærer du ledelse i praksis, det er en erfaring som er nyttig enten du skal arbeide som leder, eller for eksempel ha ansvar for et prosjekt, påpeker Stian.

VERDIFULL KOMPETANSE

Å møte Stian i et jobbintervju, kan være en fordel for den som har speiderbakgrunn:

– Som arbeidsgiver har jeg lest mange jobbsøknader og CVer. Jeg biter meg alltid merke i om en jobbsøker har erfaring fra en frivillig organisasjon. Utdanning og arbeidserfaring er viktig, men som aktiv i en frivillig organisasjon viser du engasjement og et ønske om å bidra til noe større enn deg selv. Det mener jeg alle arbeidsgivere burde sette pris på, understreker han. – Husk på at alle arbeidsplasser og foretak er organisasjoner på sin måte. Erfaring fra en frivillig organisasjon gir deg verdifull kompetanse når det kommer til prosesser og styring.

Lær hvordan du kan kan få speidingen inn på CVen! →

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: MARIUS OLSEN, CF WESENBERG OG NIKLAS LELLO, LNU

SPEIDING PÅ CVen

Det å være speider, hører hjemme på CVen din og i jobbsøknaden. Men hvordan få det fram på en smart måte?

Å skille seg positivt ut i en jobbsøkersammenheng, er avgjørende for om du får mulighet til å presentere deg nærmere i et jobbintervju, og, deretter, om du får jobben. Mange forbinder det å være speider med begreper som selvstendig og samfunnsengasjert. Speideren er både kjent av de fleste og har et godt omdømme. Har du vært speiderleder, viser det dessuten at du har initiativ og at folk har tillit til deg. Kan du beskrive dette på en god måte, er det med på å løfte en bra søknad.

Men å skrive *speiderleder*, er bare begynnelsen, og dessuten kan du ha gjort mye annet i speideren som du bør trekke fram. Stian Seland minner om at det er viktig å skrive slik at også den som ikke kjenner speideren så godt, forstår hva det handler om: – Det lett å bruke det stammespråket du er vant til, men det er ikke gitt at det er en speider som skal vurdere jobbsøknaden din.

Bruk tid på å sette de riktige ordene på det når du skriver søknaden og setter opp en CV. Det er vel anvendt tid, og dessuten blir du mer bevisst på hva du har lært og erfart i speideren. Det er refleksjoner du kan få god bruk for både på et jobbintervju og i andre sammenhenger. Sannsynligvis har du mer å spille på enn du tror. Carsten og Stian setter ord på mye av det i artikkelen på de foregående sidene. Nå skal du få enda et tips.

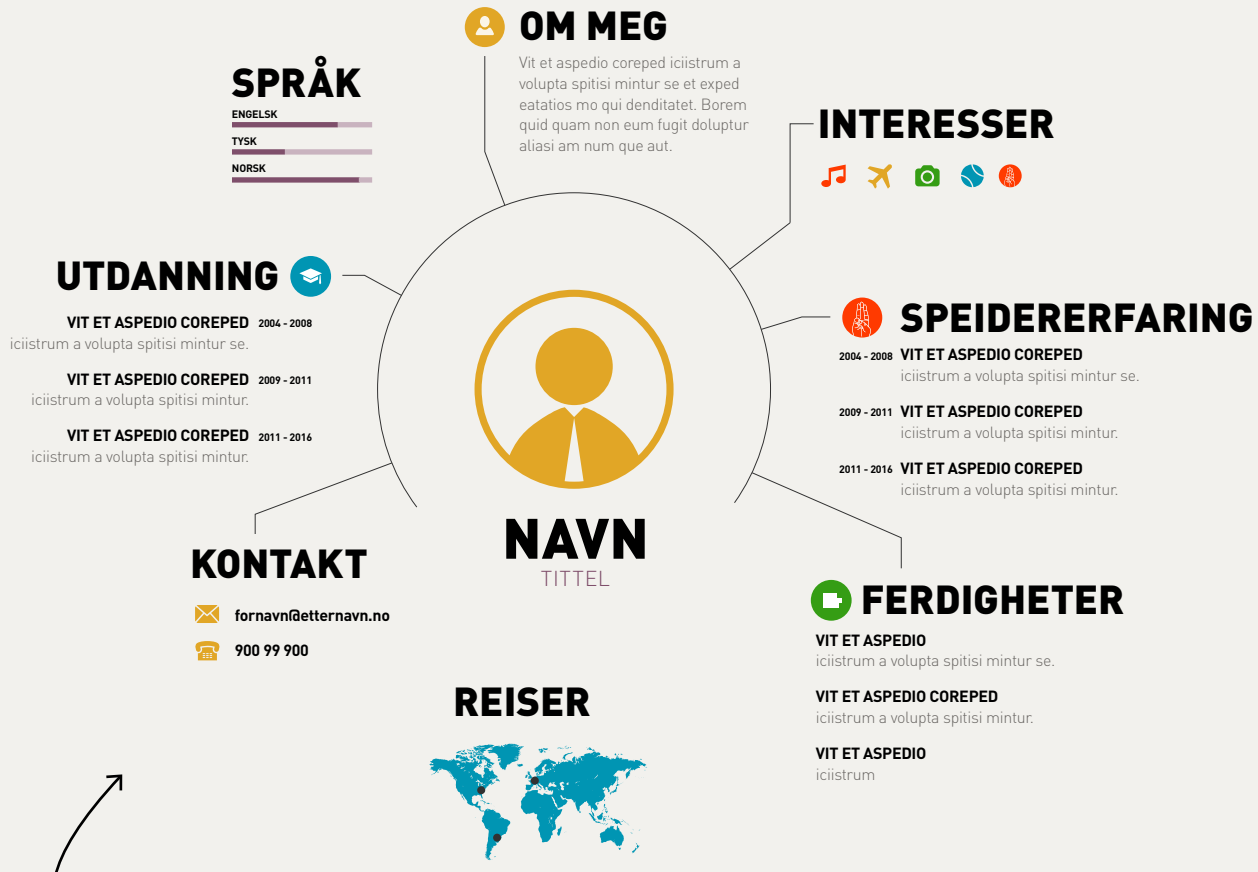

Skal du få fram det du har lært, erfart og hatt ansvar for i speideren på et jobbintervju, holder det ikke med et speiderinspirert slips! Illustrasjonsfoto: Marius Olsen.

VERDSETT DIN KOMPETANSE!

For noen år siden utviklet franske rovere et verktøy til egenevaluering av det du har gjort som speider. Det er senere er blitt oversatt til bl.a. svensk og dansk. På engelsk har det fått tittelen *«Empower yourself!»*. Nylig har vi fått det oversatt til norsk, og vi kaller vi det *«Verdsett din kompetanse!»*.

Kort beskrevet handler det om å bli mer bevisst på hvilke ferdigheter, egenskaper og erfaringer du har tilegnet deg, eller videreutviklet, gjennom speideraktiviteter, samt å «oversette» det til begreper du kan bruke når du skal presentere deg for en mulig arbeidsgiver. Enten du søker ekstrajobb ved siden av skole eller studier, eller du er i ferd med å skaffe deg din første fulltidsjobb.

En CV er en kort og punktvis oppramsing av det du har gjort av arbeid, kurs, skole og andre relevante ting som kan være viktig for en arbeidsgiver å vite, for eksempel speidererfaring. Innholdet kan du sortere under overskrifter som vist her. Legg alltid ved en CV sammen med søknaden når du søker jobb.

En av fordelene med speideren i en slik sammenheng, er at du kan ha mye erfaring og ha fått stort ansvar, selv om du er ung. Slik har du et fortrinn framfor mange andre. Nå gjelder det å framheve det!

«Verdsett din kompetanse!» hjelper deg med å sortere ferdighetene og erfaringen din og sette ord på det, samt identifisere hva du allerede mestrer godt og hva du kan bli enda bedre til.

Verktøyet består av 50 påstander som beskriver ulike former for kompetanse. Disse er sortert i fem kategorier:

- Organisatorisk kompetanse
- Ansvarlighet, initiativ og analytiske ferdigheter
- Samarbeidskompetanse
- Interkulturell kompetanse
- Teknisk og kunstnerisk kompetanse

SYSTEMATISK EGENVURDERING

Eksempel: Hvis du har hatt hovedansvaret for et arrangement i speidergruppa, som speidingens dag, kan det følgende beskrive kompetansen din knyttet til dette:

JEG KAN:

- lede, planlegge, gjennomføre og evaluere prosjekter,
- evaluere og administrere behovet for forsyninger og utstyr, samt sikre oppfølgingen av dette,
- fordele og delegere roller og oppgaver,
- organisere aktiviteter.

JEG ER:

- bevisst på hvilke forpliktelser jeg har som prosjektleder,
- i stand til å revurdere og endre planer og prosjekter ut fra behov,
- vant til å snakke foran forsamlinger, og kommuniserer godt med ulike aldersgrupper.

Kort oppsummert på jobbsøkerspråk betyr det blant annet at du har erfaring fra prosjektledelse og kommunikasjonsarbeid, at du er ansvarsbevisst og evner å tenke analytisk.

Du finner *«Verdsett din kompetanse!»* på speiding.no under Lær ledelse / Lederutvikling. Bruk verktøyet alene, eller sammen med andre. Sett av tid til å gå gjennom alle påstandene, tenk på hva du har gjort i speidersammenheng, og noter underveis. Kanskje hjelper det deg også til å bli mer bevisst på hva du liker å jobbe med!

Har du spørsmål eller kommentarer til verktøyet, ta kontakt med forbundskontoret.

NY

kr 349

Speider-sports Buble Towel Medium er et spesiallaget turhåndkle med speidermotiv som tørker ekstra raskt i motgang og vansker.

Modell fra Team Speider-sport: Lars Arne Frostvoll / Ræstigen speiderforbund • Sted: Kongsbu speiderhytte • Foto: Ivar Gjendem / Speider-sport AS

Foto: Iver Gjerdem / Speider-sport AS

NY

kr 119

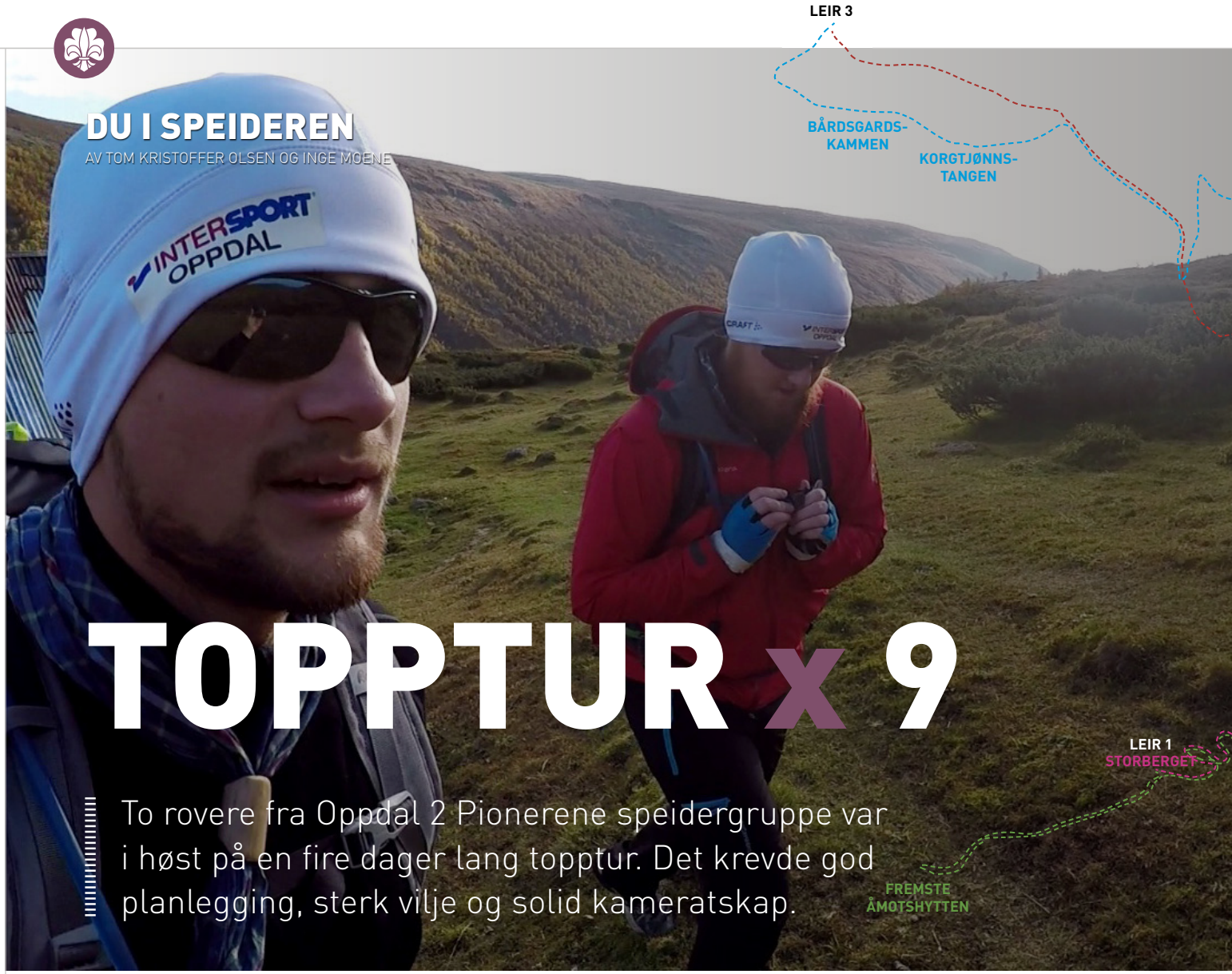
Speider-sports Emaljekopper 2,9 dl er en serie store, håndlagede emaljekopper som varmer godt når bålet endelig tar fyr.

speider-sport

www.speidersport.no

AV TOM KRISTOFFER OLSEN OG INGE MOENE

TOPPTUR x 9

To rovere fra Oppdal 2 Pionerene speidergruppe var i høst på en fire dager lang topptur. Det krevde god planlegging, sterk vilje og solid kameratskap.

Topptrim Oppdal er et opplegg hvor målet er å gå ni topper i oppdalsområdet. Du får et klippekort som du tar med deg på toppene for registrering. Toppene er delt inn i gull, sølv og bronse etter vanskelighetsgrad, turlengde og høydemeter. Du må nå alle tre toppene i hver kategori for å få det tilsvarende merket.

IDEEN

Da jeg, Tom Kristoffer Olsen (24), ofte kalt Krille, kjøpte meg ny sykkel og ville ta en lengre tur med den, kom ideen: Alle Topptrim-toppene på én tur, på sykkel og til fots, i løpet av fire dager. Med litt planlegging og noen å gjøre det sammen med, burde det være mulig.

– Fy flate!

- Inge

Tanken ble luftet for flere rovere. Noen sa de var «gira», men gjennomføringsevnen var ikke der, det krevde litt for mye dedikasjon. Så snakket jeg med Inge Moene (20). Vi to går «way back», begge har alltid vært eventyrlystne. Inge tente kjapt på ideen.

PLANLEGGING

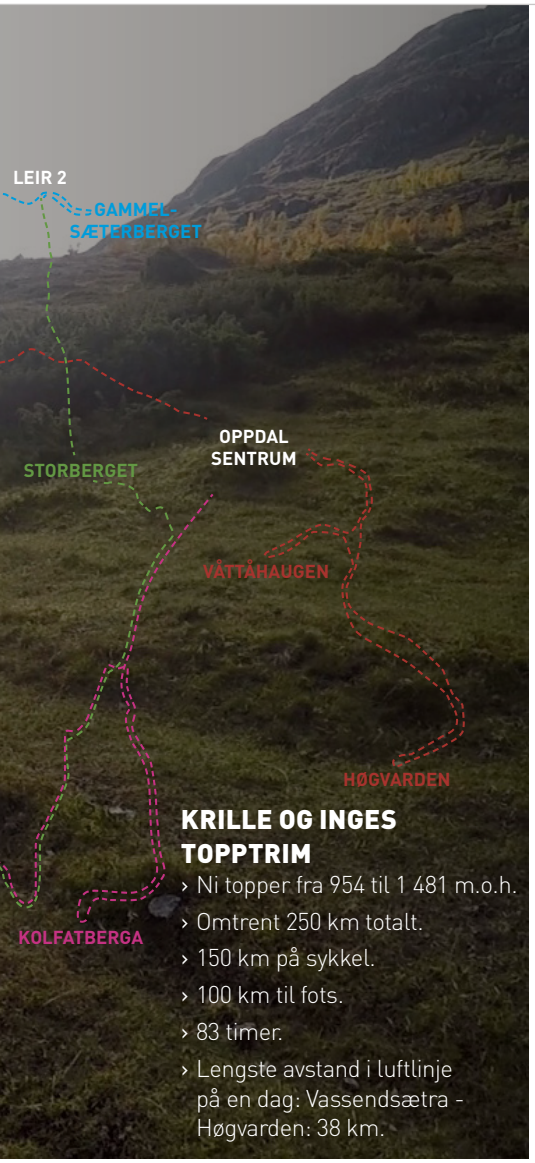
Vi møttes flere ganger for å snakke om hva vi trengte til turen og hvordan vi kunne få tak i alt, og vi skaffet oss en sponsor, Intersport Oppdal.

TRENING

Noen uker før turen tok vi vår første treningstur med bagasje på syklene. På vei hjem mistet Inge kontrollen, og falt ganske stygt, men slapp greit unna med noen skrubbsår og et vondt ribbein. Vi ble enige om at vi måtte trene mer, i hvert fall fire femmilsturer til før vi dro. Det ble bare én.

STRATEGI

Vi fikk gode tilbud fra Intersport, og speidergruppa sponset oss med mat og lånte oss en del utstyr. Vi bestemte oss for å ha tre leirdepoter – matrasjoner, telt, øks og godis – på strategiske plasser langs ruten. Det ville bli altfor tungt å sykle med alt vi trengte. Vi planla rute og rekkefølge på toppene for å spare mest mulig tid og krefter.

KRILLE OG INGES TOPPTRIM

- Ni topper fra 954 til 1 481 m.o.h.
- Omtrent 250 km totalt.
- 150 km på sykkel.
- 100 km til fots.
- 83 timer.
- Lengste avstand i luftlinje på en dag: Vassendsætra - Høgvarden: 38 km.

Her kjempet vi mot mørket, men kom fram i tide og slo leir.

DAG 3: Rett ved leiren lå sølvtoppen Gammel-sæterberget. Etter denne, sykla vi til Langodden i Gjevilvassdalen. Her var siste leirplass. Men vi var ikke ferdige for dagen. Vi gikk til fots over Oklafjella til Korgtjønntangen. Dermed hadde vi alle tre gulltoppene! Så fulgte vi stien til sølvtoppen

– Hva er det vi *driver* med!?

– Krille

god opplevelse. Hadde vi ikke funnet hytta, hadde vi nok kastet inn håndkleet og gitt opp.

DAG 4: Vi spiste det vi hadde igjen av mat, og labbet de 11 kilometerne tilbake til leiren, med sår på føttene, i myr og over stein og langs dårlig sti Det krevde mye av oss! Vi var lettet da vi kom fram, der ventet det selvsagt middag. I tillegg hadde vi lagt igjen dobbel dose brus her, som

Krille (t.v.) og Inge klare til start fra Oppdal sentrum på dag 1. Ni topper venter!

Se hva Inge og Krille lærte på neste side →

SELVE TUREN

DAG 1: Vi startet fra sentrum i Oppdal med syklene og turutstyr, snacks, bananer og vann. Vi sykla ut til Vinstradalen, og tok gulltoppen Kolfatberga. Så sykla vi videre til Sæter og trillet opp Sæterfjellet. Der fant vi første leirdepot, og tok en bronsetopp, Storberget. Vi ville ta en gulltopp til, men det ble for mørkt, og vi hadde ikke nok tørre klær igjen.

DAG 2: Etter en god frokost, gikk vi til Fremste Åmotshytten, turens høyeste topp. Den var tung etter gårdagens etappe, vi brukte ca. fire og en halv time. Så dro vi tilbake til Oppdal sentrum og tok bronse-toppen Svarthaugen, før vi sykla til Skaret og depotet ved Vognildsetra. Bårdsgardskammen. Solen var på vei ned da vi nådde toppen.

Nå ble vi nødt til å improvisere, for vi var 14 km unna leirplassen og ville ikke gå tilbake over fjellet i mørket. Vi ønsket heller ikke å bli hentet av et Sea King. Etter litt snakk med lokalkjent mor, gikk vi til den selvbetjente turisthytta Vassendsetra. Der tok vi inn, stuptrøtte og utmattet. Heldigvis hadde vi med oss en dobbel porsjon Real turmat, uten den ville stem-ningen vært annerledes.

Speiding handler ikke bare om å bygge en gapahuk og synes det er tøft, men om å være løsningsorien-tert. Det klarte vi i denne situa-sjonen. Vi ville ikke spille helter og leke Bear Grylls. Det var belgmørkt, vi var slitne og leie, og trengte en vi hadde glemt! Stor glede!

Nå syklet vi til sentrum igjen for å ta bronsetoppen Våttåhaugen. Den var beinhard oppover, selv om vi trilla nesten til toppen. Nå kjente vi oss helt kjørt.

Bare sølvtoppen Høgvarden gjensto. Det var den vi trente på noen uker før, og vi visste akkurat hvor langt og bratt det var dit, det hjalp! Det blåste mye, så turen var tung. Men vi klarte det og gikk det siste stykket til fots, strakte hendene i været og jublet!

Deretter bar det ned til sentrum, 83 timer etter startskuddet. Inge veltet ikke denne gangen, nå var det Krilles tur! Men alt gikk bra og det hele var veldig komisk!

Dagen etter gikk vi til Sport 1 for å hente merkene våre. **Seier!**

KRILLE:

1. Kroppen tåler mye mer enn man tror og aner. Det var også gøy å kunne sette seg et mål og gjennomføre det. Å stå på øverst på den siste toppen var ubeskrivelig! Det at hele greia ikke bare var en fantastisk tanke, men et gjennomførbart mål. Det var nydelig å få oppleve.
2. Om du "er beredt", skal det mange uhell til før du sliter skikkelig, spesielt når du er i kjent terreng. Det finnes mange løsninger i norske fjell. Hytter, setre, tilgjengelige veier, alt mulig. Bruk hodet, bruk fjellvettreglene. Er du godt forberedt, kjenner deg selv, været, forhold, kart og kompass, hele pakka, går det faktisk bra! For oss var det ikke noe nederlag å ta inn på en hytte. Det var det smarteste vi kunne gjort.
3. Vi skal ikke stresse gjennom skaperverket. Vi skal oppleve det, være i nuet, ha det kos på tur. Inge og jeg hadde det fint, men det var ingen kosetur. Vi fikk ikke lagd til bål én gang, vi hadde det for travelt. Enten måtte vi komme oss videre, eller komme oss i seng! Vi skulle nå et mål, og det tar blikket vekk fra det som er omkring deg.
4. Jeg lærte også at Inge er tidenes turkamerat. Han klager aldri, har alltid godt humør (nesten), og er sta som et beist når det gjelder å presse seg selv.

HVA VI LÆRTE

INGE:

1. Tankene mine er noe av det viktigste for å kunne fullføre målet jeg har satt meg. Du kan ha verdens beste utstyr og verdens sterkeste kropp, men har du ikke riktig tankesett og er sta nok, hjelper det ikke.
2. Det er ikke alltid behagelig å nå et mål. Det er veldig lett å gi opp når en innser at det blir lite mat en god stund framover, og en er usikker på om en i det hele tatt får tak over hodet den natta. Å kjenne på dette har gitt meg et glimt av hvordan flyktninger og hjemløse kan ha det. Jeg har fått nye tanker om og ny respekt for dem.
3. Du innser ikke verdien av en god turkamerat før du er i en situasjon der du ikke klarer å motivere deg selv godt nok. Krille er en som alltid gjør sitt beste for å nå målet. Han er sta og gir alt for å få deg med seg til toppen!

SYNLIGHETSPRISEN

TEKST: KIRVIL KAASA | ILLUSTRASJON: BENDIK FJELDSTAD:

HVEM FORTJENER PRISEN?

FINE PREMIER FRA SPEIDER-SPORT!

Har dere vært aktive i lokalmiljøet, vist fram speiding og tatt samfunnsansvar? Eller vet du om en annen gruppe som passer til beskrivelsen? Det er tid for å nominere kandidater til Synlighetsprisen.

Det var 7. Oslo Kanaljene speidergruppe som vant Synlighetsprisen for 2016, og gruppeleder Einar Løhne Iversen (26) forteller at gruppa er svært opptatt av å gjøre speidertilbudet kjent i nærmiljøet.
– Vi har blant annet et arrangement to ganger i året hvor det kommer mange hundre mennesker. Flere har med seg barn i 6–8-årsalderen. Det er en fantastisk arena for synlighet og rekruttering. Vi bruker også sosiale medier aktivt. En post på Facebook fra en tur kan fort nå et par tusen personer, ser vi.

Synlighetsprisen var en hyggelig anerkjennelse av arbeidet med å gjøre gruppa kjent. – Det er med på å motivere oss til å fortsette å være godt synlige, sier Einar.

Vinneren av Synlighetsprisen for 2017 får en romslig lavvo fra Speider-sport.

For å delta i kåringen, send en kortfattet beskrivelse av arbeidet deres på e-post til kk@speiding.no. Fortell hva dere har gjort, og dokumentér medieoppslag, legg ved emneknagger, lenker til nettsider, sosiale medier m.m. Inkluder gjerne bilder av aktivitetene deres. Merk e-posten med *Synlighetsprisen*.

Vil du nominere en annen gruppe enn din egen, begrunn hvorfor du mener den er en god kandidat, basert på beskrivelsen ovenfor, men du trenger ikke legge ved medieoppslag, hvis du ikke har slike.

BLI MER SYNLIGE MED GODE GREP

La speiderne og roverne selv være synlige:

- Oppfordre dem til å snakke om speiding på skolen eller i andre sammenhenger. Unge speidere som holder korte presentasjoner av hva de gjør og lærer i speideren, er populære innslag i ulike sammenhenger.
- La dem invitere med seg et par ikke-speidere på patruljetur eller tur med roverlaget.
- Speidere og rovere kan sende inn leserinnlegg til avisene, eller skrive om turene sine på Facebook.

Bruk foreldrene:

- Ofte har lederne nok med å planlegge turer og arrangementer. Da kan foreldrene for eksempel få i oppgave å kontakte avisa før eller etter arrangementet. Foreldrenes nettverk kan også hjelpe til med å gjøre speideren synlig.

FRISTEN FOR Å SENDE INN ER 31. DESEMBER.

En jury vil kåre en vinner blant gruppene, og også «Årets nykommer», det vil si en relativt ny speidergruppe som har fått til et godt synlighetsarbeid i løpet av kort tid. Denne gruppa får en reflektorovn til bålbruk fra Speider-sport. 1. Godvik speidergruppe ble «Årets nykommer» i 2016.

SPEIDERVENN:

- Å bruke Speidervenn-materiellet er en fin måte å øke gruppas synlighet på. Sjekk mulighetene på speidervenn.no.

NETTVERK FRILUFTSLIV

TEKST: MORTEN ØDEGAARD | FOTO: MORTEN ØDEGAARD, INA STORTEIG

UTSIKT TIL DET MESTE

Noen speidere er ekstra glade i det naturen har å by på. Mange av dem drar på tur med Nettverk for friluftsliv, og det burde du også!

– Oi, sjekk utsikten her oppe! Det er belønning, det!

Vi har vært noen timer på tur. Først vandret vi innover dalen, som var fylt av gule høstfarger. Så kom breutstyret fram, og turen fortsatte opp den blå isen. Is gikk over i snø, før vi nå har slitt oss opp den grå steinura og helt til topps.

– Jeg ser Leirvassbu, der vi starta! Hva er det fjelltoppen heter, igjen? spør Ina Storteig (22).

– Semelholstinden, forklarer Knut André Prestsveen (20), som har arrangert turen. – Og den på andre siden av Visbreen der, heter naturlig nok Visbreatinden. Resten får du slå opp på et kart …

Vi ser nemlig mange topper. Veldig mange. Det er helt skyfritt, og vi befinner oss på 2 147 meter over havet, midt i hjertet av Jotunheimen. Knut Andre får skryt for valget av turhelg.

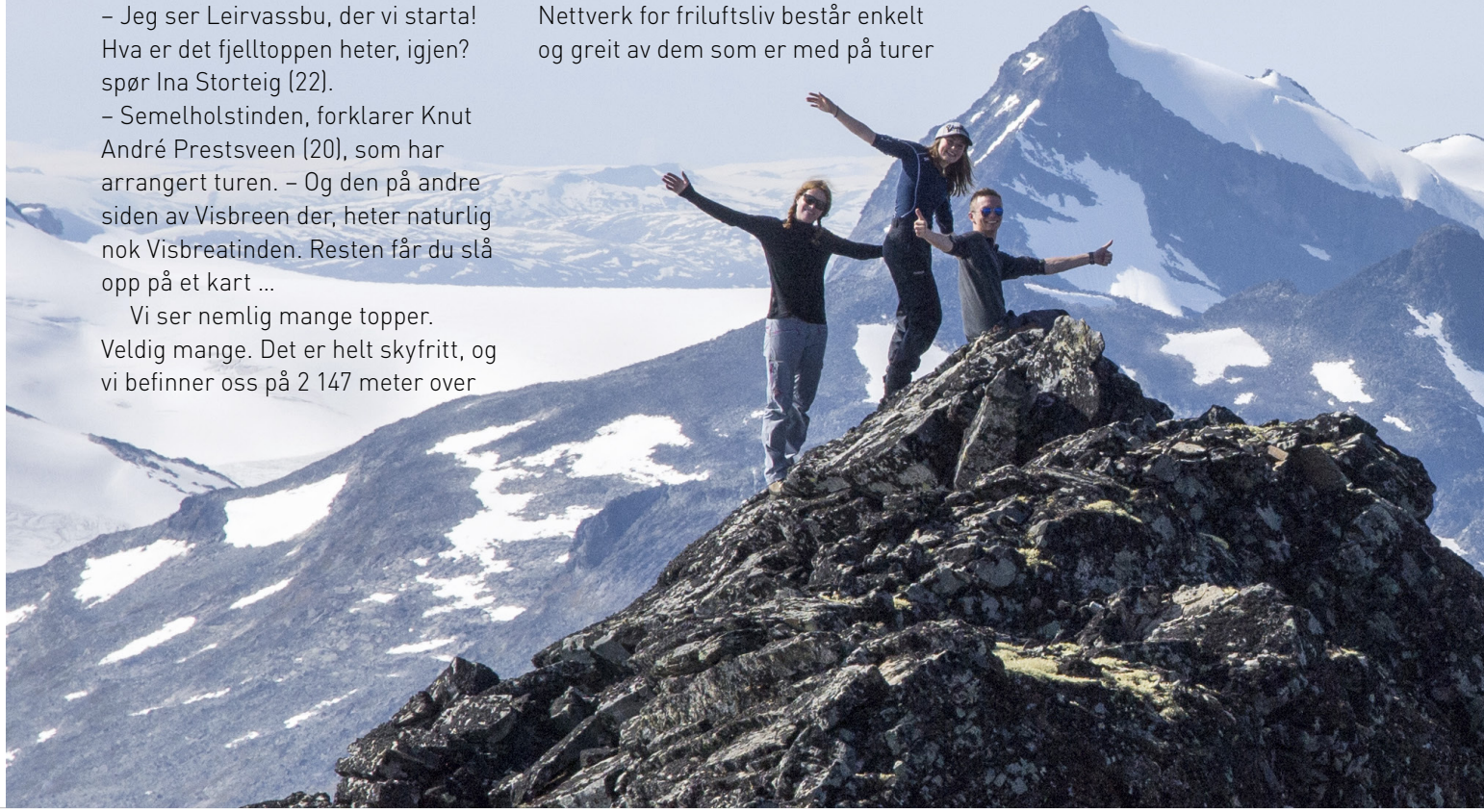
– Hehe, det er alltid fantastisk vær siste helg i august, flirer han.

– Derfor er det alltid nettverkstur da!

ÅPENT FOR ALLE

Nettverk for friluftsliv består enkelt og greit av dem som er med på turer og kurs. Alle rovere og ledere er velkomne, uansett om man har vært med før og kjenner noen, eller ei. Noen kurs settes opp hvert år, mens noen turer arrangeres når noen tar initiativ til dem.

– Det var ganske fantastisk på brecampen i sommer også, skyter

Siri Haug (31) inn. – Noen av oss gikk en skikkelig lang dagstur opp hele Slingsbybreen og klatret over Store Skagastølstind, Norges tredje høyeste fjell. I strålende sol!
– Brecamp? lurer Vegard Nymoen Paulsen (23), som er med på tur for første gang.
– Ja, for dem som har tatt Brekurset, og vil gå mer på bre og toppturer. Kurs og camp arrangeres sammen.
– Kult. Jeg vil på brekurs, for det vi gjorde i dag var gøy! konkluderer Vegard og skuer utover fjellheimen.

SKIKKELIG LEDELSE

– Kursene til nettverket ser kanskje ut som ferdighetskurs, men i realiteten er de lederkurs fra ende til annen, forklarer Silje Høysæter (28), som skal lede Fjelllederkurset i vinter. – De er veldig gode eksempler på speidermetoden i praksis. Ute i naturen, på høyfjellet og i elvestryk trenger man ikke finne

ARRANGEMENTER I 2018

- Vintersamling på Solstølen, 19.–21. januar
- Isklatretur til Rjukan, januar
- Fjelllederkurset på Hardangervidda, 3.–11. februar
- Turlederkurs kano, 10.–13. mai (Kr. Himmelfart)
- Jostedalsbreen på langs, 19.–22. mai (pinse)
- Brekurset, juli
- Fossekallen på Femundselva, juli/august
- Solopadlekurs, august
- Fjellsporthelg, 24. - 26. august
- Padlesamling, september

Se mer på speiding.no/arrangementer og facebook.com/friluftsliv

på settinger som krever ledelse – de kommer på løpende bånd.
– Og så lærer man mye om seg selv, og hvordan man fungerer som leder når forholdene faktisk blir tøffe.

GRUPPEØKONOMI

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: CARL-FREDERIC SALICATH

MATERIELL MED LOKALT PREG

Speidergruppene er i ferd med å ta i bruk Speidervenn, og grupper som vil det, kan bestille banner og roll-up med lokalt preg.

Moldespeiderne er i gang med å skaffe økonomiske støttespillere til speiderarbeidet sitt ved hjelp av Speidervenn. De har bestilt Speidervenn-banner og -roll-up med Moldespeiderne og moldespeiderne.no på.

– For oss handler det meste av kommunikasjonen om omdømmebygging, forteller gruppeleder Bjørn Erik Hjellset. – Nettsideadressen vår er med på alt materiell. Vi ville også gjøre det mer tydelig at en støtte gjennom Speidervenn i stor grad går direkte til Moldespeiderne.

Et profesjonelt og enhetlig uttrykk er en viktig del av Speidervenn-kommunikasjonen, men grupper som ønsker det, kan få gruppenavn og nettsideadresse på Speidervenn-banner og -roll-up. Materiellet bestilles på speidervenn.no.

REALISER DRØMMER

Speidervenn kan bidra til å realisere drømmen om for eksempel mer kanoaktivitet, eller kanskje leiropplevelser for speidere fra familier som ikke har økonomi til å la barna delta. Hver gruppe velger hva pengene skal gå til.

Ved hjelp av Speidervenn-løsningen kan forbundet registrere givere og giveravtaler, håndtere mottak og fordeling av gaver til speidergruppene og innberette gavebeløpene til Skatteetaten, slik at giverne kan få skattefradrag for dem.

Nettsiden speidervenn.no inneholder informasjon for givere, potensielle givere og for speidergruppene. Der kan giverne enkelt velge hvem som skal få pengegaven.

MULIGHET TIL Å STØTTE LOKALT En giver kan, enten det gjelder en engangsgave, eller et fast månedsbeløp, øremerke hele 75 % av beløpet til en speidergruppe. Resten tilfaller forbundet, der maksimalt 5–10 % går til å dekke utgifter til giverordningen, rapportering til Skatteetaten, kommunikasjon med giverne osv. Det resterende går til aktiviteter, kurs og kursmateriell, programmateriell og andre nasjonale tiltak for å støtte speidergruppene og bidra til enda mer god speiding i NSF.

Speidervennmateriell med lokal tilpasning.

SJØSPEIDERLEIR 2018

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: KJETIL JØSSANG

FLAGGET TIL TOPPS!

I juli neste år arrangerer Nettverk for sjøspeiding leiren *Flagget til topps* på Lindøy i Ryfylke. Både sjøspeidere og landkrabber er hjertelig velkomne.

Leirsjef Ragnar Lura lover et variert program tilrettelagt etter den bakgrunnen og erfaringen deltakerne har. – De tre s'ene samhold, sjøvett og seiling er stikkord for leiren, men du trenger ikke være vokst opp i seilbåt for å delta, forklarer han. Forrige sjøspeiderleir, på Randøya i 2014, var populær blant innlandsspeidere, og det regner han med at denne også blir.

– «Ta sjansen» med selvbygde farkoster og seilende haik for alle i troppsalder på øyene rundt i Ryfylke, er blant de planlagte aktivitetene. Roverne skal få ha roverleir med kveldsaktiviteter og egen haik. For lederbarna blir det «koloni» med program hver dag, og lederne kan få opplevelser på egne lederturer.

SEILE SAMMEN

Som seg hør og bør når sjøspeidere skal på leir, blir det fellesseilaser i forkant av leiren, med båter fra hele landet. – Det blir egen påmelding til fellesseilasene, og mulighet for alle som vil til å søke om plass ombord på blant annet Havbraatt, som kommer sørover fra Bodø, lover Ragnar. Leiren har sin egen Facebook-side, den heter Norsk sjøspeiderleir. – Følg oss der, oppfordrer Ragnar. – Og bli med på en herlig uke på Lindøy neste sommer, reis gjerne sammen med en vennskapsgruppe!

Med småkupert terreng, skog, sletter og svabergkyst, er Lindøy et flott sted for leir. Dette bildet er fra sjøspeiderleiren i 2006.

FLAGGET TIL TOPPS

Hvor: Lindøy, nordøst for Stavanger
Når: 30. juni–7. juli
For hvem: Speidere i tropp, rovere og ledere.
Pris: Deltaker: kr 2 500 Med familie/søskenrabatt fra 3. deltaker: kr 1 500 Stab: kr 1 000
Påmeldingsfrist: 1. mai 2018

TEKST: CHRISTIAN SANGEREID | FOTO: CHRISTIAN SANGEREID OG LASSE M. LØVGREN

MÅL: K–5, 6

KVELDS-KOS OG BÅL-SNADDER?

Ingenting er som å sitte rundt leirbålet, kikke inn i flammene og nyte varmen. «Er det noen som har noe sjokolade?», hviskes det forsiktig inni en leirbålskappe. «Her er det vi laget på sist møte», kommer det fra en annen.

Godterimerket for rovere er ikke mer enn et par år gammelt – mistenkelig nok lansert i slutten av adventstiden. Her får du oppskrift på et knakende godt roverlagsmøte som kan bære frukter på neste tur – om det holder så lenge, da? Eller, hvorfor ikke dra på rovertur på speiderhytta og ha juleverksted? Lag godteri og julepynt. Kanskje noe kan bli julegaver fra deg?

Del opp i arbeidslag og jobb med ulike ting. Kravet til merket er at dere skal lage egne former til selvlagde seigmenn, lage en konfekteske og fylle den med minst fem ulike konfektbiter, lag din egen iskrem – og, ikke minst, smelte sjokolade og lage konditorpynt til en kake eller lignende. Er dere flere, utfordrer jeg dere på fløtekarameller – det er rett og slett bare helt fantastisk godt! Vil dere lage noe annet også, er det helt opp til dere. Mulighetene er mange.

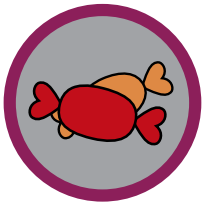
Utfordrende? Ja! Overkommelig? Så absolutt!

SALT IS

De fire oppgavene krever ikke all verden – men iskremen er kanskje det mest utfordrende her. Roverlaget Buster fra Klæbu speidergruppe har tatt godterimerket. Da de lagde iskrem, var det bokstavelig talt med blandede erfaringer: – Vi lagde is ved hjelp av isbiter og salt i én pose, og fløte med vanilje og sukker i en annen pose oppi isblandingen. Vi burde brukt en tykkere pose til iskremen, da det gikk hull på posen, og salt vann blandet seg med isen. Dermed fikk vi en saltet vaniljeis som ble spist opp med en god latter, forteller Lasse M. Løvgren fra Buster.

Ingen av oppgavene tar spesielt lang tid, om man har forberedt seg, men sett gjerne av 3–4 timer en kveld om dere vil gjennom alle merkekravene på én gang.

For oppskrift og framgangsmåte for iskrem, se Speideren nr. 4/2016 for 10–16. Du finner det på speiding.no under Om oss.

Se også i bladet Speideren 6-16 for inspirasjon til andre typer godteri. Småspeidere og speiderne kan nemlig også utfordre seg i godteriverden og ta merket.

– Seigmannformen, som vi måtte lage selv, var av brunt sukker som vi støpte en Lego-mann og andre former oppi. Vi dekket den med plastfolie for å få seigmennene lettere ut . Det fungerte helt ok, og resultatet ble ikke så verst, sier Lasse.

Roverlaget Buster samlet rundt de søte mesterverkene sine.

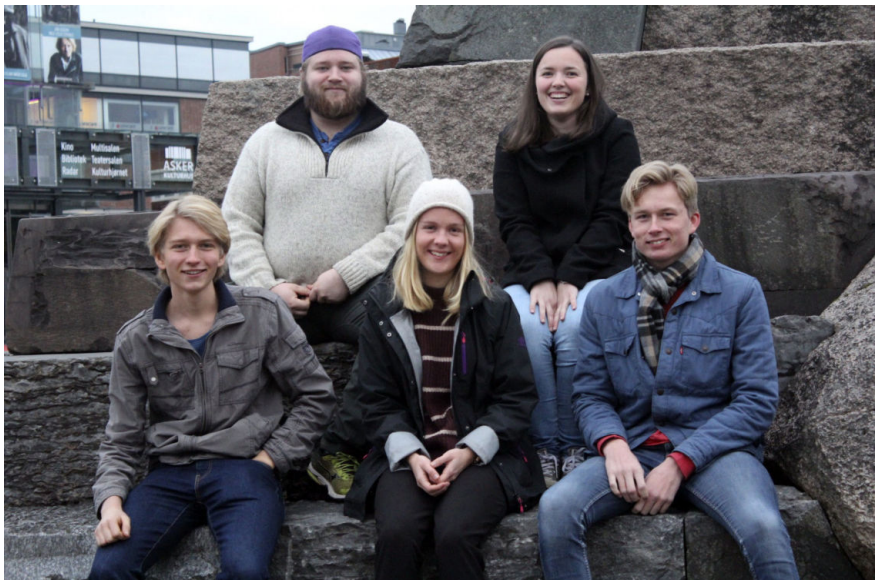

– Vi brukte 200 g sjokolade som vi smeltet om og fylte i form. Vi tilsatte nøtter, puffet ris, Nonstop osv. for å oppnå kravet om fem forskjellige konfektbiter. I tillegg laget vi Oreo-kuler, forteller roverne.

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: PRIVAT

ALLTID SAMMEN OM LEIR

Asker 1 og 1. Skougum er to grupper som alltid drar på leir sammen. Nå planlegger de neste års troppsleir, «Vannvittig».

Leirstaben til Vannvittig 2018. Bak: Morten og Hanne. Foran fra venstre: Benjamin, Kaia og Kasper.

Leirkomiteen består av fem rovere og ledere mellom 18 og 25 år fra de to nabogruppene. Kaia Berg (20) er leirsjef. – Jeg gleder meg skikkelig, forteller hun. Det er Kaia som har siste ord når beslutningene skal tas, og som har det øverste ansvaret for at det blir en bra leir for alle. – En troppsleir er gøy for speiderne og en kjempefin mulighet til å møte igjen dem som ikke er så aktive i det daglige lenger. Flere rovere som har flyttet til andre steder blir gjerne med en uke på troppsleir når sommeren kommer.

Gruppene skal til Kragenäs, et leirsted i den svenske skjærgården. De to gruppene fra Asker og Bærum krets har ikke hatt leir der før.

Kaia har samlet en stab som

begynte planleggingen for et par–tre måneder siden. – Vi fem har ikke arrangert leir sammen før, men vi har mye leirerfaring. Én har ansvaret for forsyning, to for programmet på leiren, og så er vi to om det administrative, Hanne og jeg.

– Det var stemning for å ha en sjøleir neste sommer, etter en litt kald og våt landsleir i Bodø, forteller Hanne Kjølseth Sunde (24), som samarbeider tett med Kaia om logistikken, økonomien og leirinformasjon til speidere, ledere og foreldre. – Egentlig ville vi ha troppsleir på Tredalen, men vi var for seint ute med å booke stedet.

Gruppene har invitert med seg enda en gruppe fra kretsen, 1. Høvik sjøspeidergruppe. Til sammen blir de rundt 100 stykker på Kragenäs den første uka i juli neste år.

TIDLIG OPPSTART

– Å komme i gang tidlig, det vil si få på plass dato, sted og tema for leiren, var det første vi gjorde. Det gikk greit, selv om Tredalen var opptatt i den perioden vi ville ha leir, forteller Hanne.

Hva kjennetegner en god troppsleir?

– En god kombinasjon av engasjerte ledere og god planlegging i forkant og et variert program med noen mer avslappende aktiviteter, som bading og volleyball, innimellom. Elektroniske dingser tar fort oppmerksomheten hvis det er for mye tid uten program. Vi oppfordrer speiderne til ikke å ha med telefon på leir, men det kan være vanskelig å få gjennom, erkjenner Hanne.

Noen særlige utfordringer?

– Hjemlengsel blant de yngste kan være en utfordring, men vi forebygger så godt vi kan med god informasjon til, og dialog med, foreldrene i forkant og under leiren. Kontakt mellom speiderne og foreldrene på telefon underveis i leiren kan bidra til hjemlengsel, er erfaringen vår. Vi pleier å si til foreldrene at hvis barnet deres ringer, og de antar at det kan være på grunn av hjemlengsel, bør de faktisk prøve å la være å svare! I stedet kan de ringe troppslederen. Da får de vite om det er noe spesielt.

Hvordan bruker dere leirtemaet?

– Vi endte opp med å velge vann som tema. Vi skal ha ulike vannaktiviteter og bruker ordet vann i forskjellige ordspill, forklarer Hanne. – Miljøutfordringer knyttet til temaet vann, er også aktuelt å ta med, supplerer Kaia.

FASTE POSTER OG NOE NYTT

Populære leirtradisjoner er stikkord for programmet. Smuglerløp om natten, bydag, haik og Melodi Grand Prix hører alltid med på troppsleiren. Kasper Strøm Halvorsen og Benjamin Jøsang, begge 18, har ansvaret for leirprogrammet. – Så langt har vi hatt en idemyldring, forteller Kasper. – Siden leiren skal være på et sted som er nytt for oss, må vi gjøre oss kjent med mulighetene først. Det er også viktig å sette seg inn i hvilke lover og regler som gjelder for friluftslivet i Sverige, særlig i forbindelse med haiken.

Morten Sætrang Haakonsen (25) er forsyningssjef for leiren. Han forteller at det er mange suksesskriterier å huske på. – Det må selvfølgelig være nok mat, den må være variert og næringsrik, enkel og grei å lage, og ikke koste mer enn det vi budsjetterer med, ramser Morten opp. – Vi regner ca. 90 kr per speider per dag. Vi prøver å planlegge middager som alle liker, for vi vil unngå at speiderne bytter den ut med brødmat eller godterier.

– Tilgjengeligheten er det også viktig å tenke på, og hvordan maten kan oppbevares. Vi gjør på forhånd en avtale med en matbutikk i nærheten av leirstedet og leverer bestillingslister dit, slik at vi er sikre på å få det vi planlegger, forklarer Morten.

KOKKEKAMP FOR PATRULJENE

Mat er også en del av programmet under «Vannvittig»: – På bydagen har vi matkonkurranse for patruljene. De får en viss sum penger, og må planlegge, handle inn til og tilberede en middag når de er tilbake på leirområdet. De må passe på at de lager nok, at alle får spist og at maten smaker godt. Så blir det kåring og premiering under leirbålet om kvelden. Patruljene er kreative og lager mye forskjellig – alt fra fiskeretter til pannekaker og biff.

Også når det gjelder haiken, er det grunnleggende ting å huske på for forsyningssjefen: – At maten både er lett å bære og er enkel å lage, er viktig, slik at alle spiser nok, selv om de er slitne.

Noen «fallgruver» å være oppmerksom på?

– Å beregne riktig mengde mat til en leir, kan i alle fall være en utfordring. – Og så kan det være greit å tenke seg om før en slår til på det som kan virke som et kupp! På en leir for noen år siden endte vi opp med mengder av makrell i tomat, fordi en av lederne hadde fått et kjempetilbud på dette, humrer Morten, som røper at han tester alle middagsrettene på eget kjøkken før leiren.

Har dere et spesielt tips til andre grupper?

– Sørg for å engasjere ledere og rovere tidlig ved å gi dem oppgaver underveis i planleggingen!

TEKST: KIRVIL KAASA | FOTO: GURO RASMUSSEN OG EINAR LØHNE IVERSEN:

MED TROPPEN TIL UTLANDET

Å krysse landegrenser med troppen, krever som regel mer planlegging og et større budsjett enn turer og leirer i Norge, men er enklere enn du kanskje tror.

Høyt henger de, og blide er de, speiderne fra 7. Oslo Kanaljene speidergruppe i London Eye på gruppas tradisjonelle vandrertur til de britiske øyer i 2016.

En utenlandstur med troppen er et speidereventyr utenom det vanlige. Det er noe speiderne kommer til å huske lenge, og mulighetene er mange!

Eirik Ulltang Birkeland, som er leder for Internasjonalt utvalg i NSF, har god oversikt: – Det er ikke så lett å få med seg alle mulighetene, og derfor har Internasjonalt utvalg samlet de nødvendige ressursene, forklarer han. Under overskriften «Verden 2018» står Internasjonalt utvalg på for å hjelpe alle speidere, rovere og ledere som vil oppleve et annet land neste sommer. – Etter en fin sommer på Nord 2017, håper vi mange tar steget ut i verden i 2018.

Det er utrolig mange spennende ting å være med på der ute, sier Eirik. Utvalget har samlet informasjon om mer enn 20 speiderleirer i Europa, Afrika, Amerika, Asia og Australia, i tillegg til Explorer Belt i Andorra og RoverWay i Nederland, som er de store rovereventyrene neste sommer.

GULROT FOR SPEIDERNE

Det er lurt å starte tidlig med å forberede en utenlandsleir med troppen. En god tommelfingerregel er at minimum et halvt år i forveien må forberedelsene være godt i gang. Start gjerne høsten før dere skal på tur, eller enda tidligere. Det er ofte større kostnader knyttet til en utenlandsleir, og det er lurt å være tidlig ute og informere om dette, slik at både gruppa og foreldrene til speiderne kan begynne den økonomiske planleggingen.

Leir og reise til utlandet er uten tvil en stor motivasjonsfaktor for speidere som har vært med noen år og, ikke minst, for nye speidere. Forventningene og spenningen på forhånd er en viktig del av

VERDEN 2018

Du finner oversikt over leirer i utlandet under Ut i verden på speiding.no. Her er et lite utvalg:

- Jambo-Rí 2018, landsleir i Irland
- Central European Jamboree 2018, Ungarn
- Stockholms distriktsläger 2018, Sverige
- C'é Awventura, landsleir i Italia
- Jurassic International Jamboree 2018, Sør-England
- III Interamerican Scout Moot, Peru
- 17th Nippon Jamboree 2018, landsleir i Japan
- Landsleir i Malawi

Trangt om plassen på «tuben» i London når store sekker skal med!

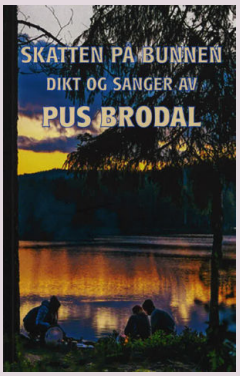
opplevelsen. Involver speiderne i planleggingen, og la turen bli en gulrot som motiverer til videre arbeid og forberedelser i patruljene og troppen.

– Det å reise ut kan være et ambisiøst prosjekt, eller helt enkelt, alt etter hva gruppa har kapasitet til, og hva speiderne har lyst til. Og det *må* ikke absolutt være særlig mer krevende enn å arrangere troppsleir i Norge.

NYTTIG HEFTE

Det nyttige heftet *Med troppen til utlandet*, som gir svar på de fleste spørsmålene du måtte ha om temaet, har blitt oppdatert i år, og er å finne i elektronisk versjon på speiding.no under menyvalget *Ut i verden* øverst på siden. På Nord 2017 og på PatruljeLØFT holdt Internasjonalt utvalg emnekurs med samme tittel som heftet.

Fikk du ikke med deg kurset, er du godt hjulpet ved å bruke heftet i planleggingen. Dessuten tar Eirik og de andre i Internasjonalt utvalg imot spørsmål og andre henvendelser med åpne armer. Kontakt dem på **internasjonal@speiding.no.**

Boka koster kr 100 og selges på Speider-museet.

NOSTALGISKE PERLER OG AKTUELLE GULLKORN

AV KIRVIL KAASA

Speidermuseet har gitt ut «Skatten på bunnen» i tett samarbeid med en engasjert redaksjon fra St. Georgs Gildene. Boka er en samling av 146 dikt og sanger av Pus Brodal. Hørt navnet før? Den som er kjent med Speidersangboka, har nok lagt merke til at noen av de mest kjente speidersangene er skrevet av Pus Brodal. De fleste er nok kjent med både «Det er en fin ting å vinne venner», og «I den mørke kveld». Anne Margarethe «Pus» Brodal ble født i 1912 og døde i 1999, og var speider og dikter praktisk talt hele livet.

Mange av diktene og sangene er nok ukjente for de fleste. Temaene spenner fra hverdagshumor, til refleksjon over livets mange sider, over tro og tvil. At de for det meste er skrevet for mange tiår siden, preger både språket og innholdet i flere av dem - de er små, nostalgiske perler som skinner og gir innblikk i en annen tid. Et visst formanende Margrethe Munte-preg – i form av påminnelser om å spise frukt og grønnsaker og å gjøre leksene før det blir sent – finnes i enkelte av sangene. Om de hadde en sterkere oppdragende effekt da enn nå, er uvisst. Men mange både dikt og sanger er like aktuelle nå som da, og er gode springbrett for ettertanke – ekte gullkorn.

TEKST: ALEXANDER VESTRUM | FOTO: CHRISTIAN SANGEREID OG BENTE SELJESTOKKEN

EN GÆRNING FULL AV IDEER

Kim André By-Stølan (18) var med på å organisere speidernes deltakelse i Pride-paraden i Trondheim. Og veldig mye mer. Han skulle bare ønske at uka hadde tre–fire dager ekstra.

Hvis slektninger eller venner spør om han vil møte dem, er svaret at han trolig har tid – om et par måneder. For enkelhets skyld har han delt den nettbaserte kalenderen med familien.

Kim holder på med påbyggingsår på videregående skole. I tillegg sitter han blant annet i kretsstyret i Sør-Trøndelag, er rover og leder i Melhus speidergruppe, nestleder i Roversambandet og medlem av Roverombudet i kretsen.

– Det er en del, kan man si. Men det blir vel aldri for mye, konstaterer Kim.

TOPPSKOLERING

Han er dessuten aktiv i Children's International Summer Villages (CISV) og i Juvente. I sistnevnte er han med i en pågående toppskolering innen arbeid med alkohol, narkotika og rus, og der representerer han også Norges speiderforbund og Skeiv Ungdom. Kim er dessuten aktiv ved to frivillighetssentraler, der han holder datakurs for eldre og er såkalt veiviser for enslige mindreårige flyktninger. Og i 2018 er planen å få være med på å lede et utdanningsprosjekt i rus-, alkohol- og narkotikapolitikk på Sri Lanka og i Ghana.

– Det blir ikke for mye, jeg tar alltid bare på meg det jeg føler jeg har tid og kapasitet til, forklarer Kim.

KNIPPE MED IDEER

Motivasjonen ligger i å lage en god barne- og ungdomstid for andre.

– Jeg trives veldig godt med dette her. Det å skape et tilbud til barn og unge, det er fantastisk. Det er derfor jeg gjør det, sier Kim.

– Jeg er en gærning med et endeløst knippe med ideer, og jeg går aldri tom, skyter han inn.

Hvis du drar på kafé i Trondheim og finner fram til Stammen, kan det hende du finner Kim bak disken der. Men først og fremst jobber han med strategi og cateringmenyer for denne veganske, økologiske kafeen.

SELFIE MED ÅPEN MUNN

Kim har vært speider siden han var seks–sju år, og alltid i Melhus, et par mil sør for Trondheim. Der var han i patruljen Rødrev fram til han gikk over i roverlaget Polaris.

– Jeg stortrives i speideren, og jeg ser ikke for meg at jeg slutter før jeg blir gammel og ubrukelig!

De som følger Kim på Instagram, vet at han er særdeles aktiv. Gjerne med emneknaggen #åpenmunn-selfie. Det kanskje ikke like mange vet, er at Kim – ifølge ham selv – er verdens største Disney-fan, og at han stadig synger sanger derfra i dusjen.

– Jeg har samlinger på DVD og har egne Disney-spillelister på Spotify. Jeg kan de fleste tekstene utenat. «Hakuna Matata» er favoritten, røper 18-åringen, som ikke tror at medpassasjerene på bussen klokka 6.30 om morgenen hadde blitt så glade om han tok lidenskapen ut i det offentlige.

TEATERINTERESSERT

Når vi gjør intervjuet, har Kim vært i kontakt med Trondheim Teater, der han håper å få en avtale om å spille.

– Jeg pleier å si at jeg har ikke tid, jeg lager tid. Det er det jeg lever etter. Jeg har drevet med drama og teater tidligere. Så tok jeg noen års pause, og nå har jeg veldig lyst igjen, forteller Kim om hva fritidsplanene er.

– Men kanskje ikke vennene mine ser på det som fritid, sier han og ler.

SPEIDER-CV

- Navn: Kim André By-Stølan
- Alder: 18 år
- Speiderbakgrunn: Speider, rover og leder i Melhus speidergruppe, kretsstyremedlem i Sør-Trøndelag, nestleder i Roversambandet.
- Utdanning og arbeid: Holder på med påbygningsår, jobber på kafé
- Aktuell: Sentral da speiderne deltok i Pride-paraden i Trondheim i september i år

SPEIDEREN PÅ INSTAGRAM

TEKST: KIRVIL KAASA

@varg_1.solum

@hildestoraa

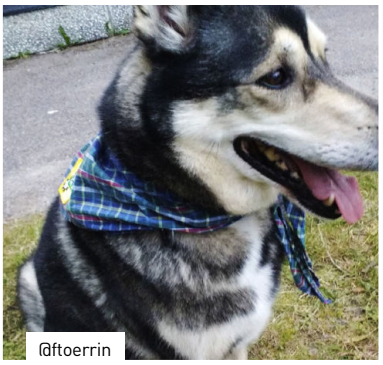

@kristin_marieb

@marieovrum

@trondheim8

@sf_heltberg

@tuvatl

@ftoerrin

@rbgvestfold

@8trondheim

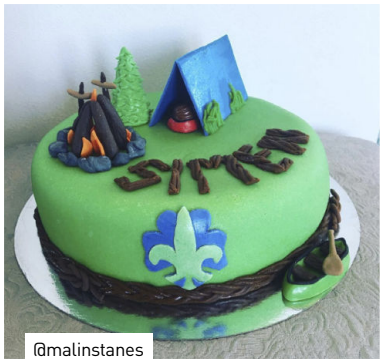

@tvervedspeiderene

@filosofiere

@ursus.arctos.roverlag

@malinstanes

@kato.hoelsveen

@karoline.syversen

@sangereidfoto

@mats_jespersen

@supernis

#SPEIDING

Hver uke er tusenvis av småspeidere, speidere og rovere med på mange forskjellige morsomme aktiviteter. Her er bilder som speidere over hele landet har delt med oss på Instagram med emnetaggen *#speiding*.

@nasseline

@ralingenspeidergruppe

@camilladaae

@benteseljestokken

@mariembakke

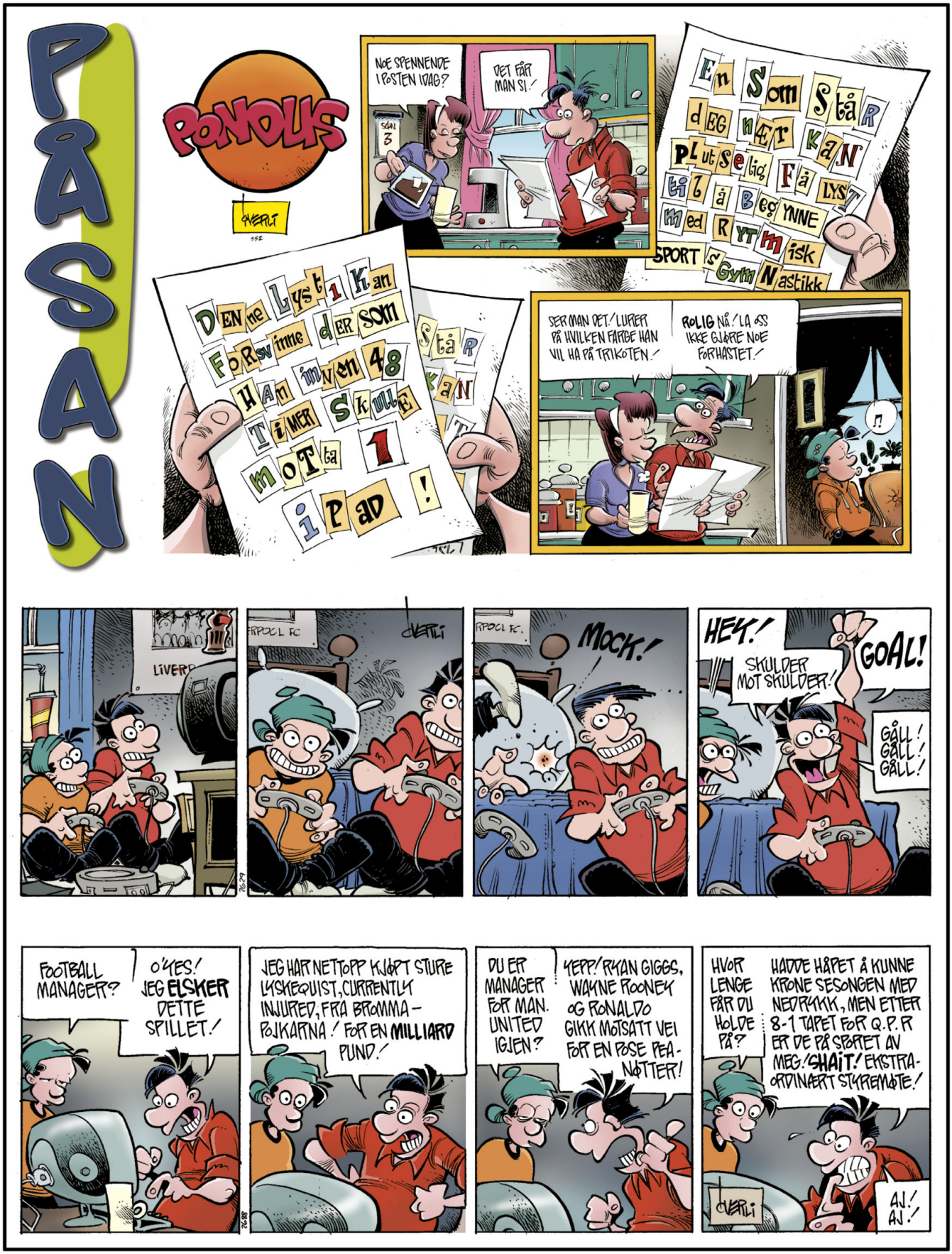

@aylinkg81

@aylinkg81

@5skienms

TEGNESERIE

AV: FRODE ØVERLI

HEDER OG ÆRE

Vi presenterer speiderledere og andre som er blitt gjort ekstra stas på, altså de som er blitt tildelt Norges speiderforbunds hederstegn og æreskniv.

NSFs hederstegn

› Ingse Wathne Lilleåsen, tildelt av 1.Herre speidergruppe
› Oskar Kleven, tildelt av 1. Ski speidergruppe
› Aylin Kaya Gustavsen, tildelt av Speiderstyret
› Are Severin Ingulfsvann, tildelt av Speiderstyret
› Birgitte Heneide, tildelt av Speiderstyret
› Bjørn Åge Røsand, tildelt av Speiderstyret
› Heidi Ryen, tildelt av Speiderstyret
› Oda Emilie Larsen, tildelt av Speiderstyret
› Peer-Johan Ødegaard, tildelt av Speiderstyret
› Truls Alsnes, tildelt av Speiderstyret
› Øyvind Pedersen, tildelt av Speiderstyret

NSFs æreskniv

› Anne Karin Fonn, tildelt av 1. Storåsen speidergruppe
› Kjell J. Borlaug, tildelt av 1. Storåsen speidergruppe
› Liv Håøy, tildelt av Arna MSK speidergruppe
› Merete Andersen, tildelt av Oseberg speidergruppe
› Petter Stenstadvold, tildelt av Systrond 1 speidergruppe
› Sven Erik Gunnerød, tildelt av Oseberg speidergruppe
› Astrid Bredde Vig, tildelt av Speiderstyret
› Eirik Ulltang Birkeland, tildelt av Speiderstyret
› Elisabeth Utz Savstad, tildelt av Speiderstyret
› Erlend Hallstensen, tildelt av Speiderstyret
› Helena Granberg, tildelt av Speiderstyret
› Ingjerd Knutsen, tildelt av Speiderstyret
› Johnny Harrang, tildelt av Speiderstyret
› Knut Slettebak, tildelt av Speiderstyret
› Sissel Moen, tildelt av Speiderstyret
› Stian Seland, tildelt av Speiderstyret
› Thomas Drotningsvik, tildelt av Speiderstyret
› Morten Tesaker, tildelt av Speiderstyret

Gratulerer!

SPEIDEREN FOR 50 & 25 ÅR SIDEN

TEKST: ALEXANDER VESTRUM

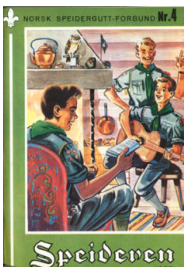

SPEIDEREN NUMMER 4–1992

– Ikke ta det så tungt om dere ikke vinner, råder Hakkespettene (i 1. Sandefjord, red.amn.) når vi spør om tips for neste års NM-deltakere. Det kan Hakkespettene si, for det var de som vant i år. Åtte barske Hakkespetter har blitt to hakk bedre siden i fjor.

SPEIDEREN NUMMER 4–1967

En av de få innvendinger som er kommet mot vår nye form, er at kontakten med troppene rundt om i landet er blitt dårligere. Det er kommet forslag om at vi i større grad bør sakse stoff fra troppsavisene, for dermed å gjenopprette denne kontakten. Vi synes det er et godt forslag, og allerede i dette nummer vil dere se at vi har hentet bidrag fra forskjellige troppsaviser.

MEDLEMSINFORMASJON

Som medlem i Norges speiderforbund har du bestemte rettigheter, muligheter og plikter. På denne siden har vi samlet en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap.

MEDLEMSFORDELER

› Mange nye venner
› Unik praktisk kunnskap
› Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
› Mange flotte opplevelser på møter og turer
› Medlemsbladet Speideren for din aldersgruppe tre-fire ganger i året
› Rabatt på leie av flotte speidereiendommer og speiderbåter
› Personskadeforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets, korps eller forbund

MEDLEMSKONTINGENT

Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengig av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på denne støtten er avhengig av hvor mange registrerte medlemmer Norges speiderforbund har, det vil si medlemmer som har betalt medlemskontingenten. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelser. Alle speidere får medlemskort. For at medlemskortet skal bli gyldig må du huske å krysse av for «Kvittering tilbake» eller «Oblat for medlemskort» ved betaling over Brevgiro eller via Nettbank. Du får da tilsendt en oblat fra banken som skal festes på medlemskortet. Sjekk at du betaler til riktig kontonummer, og bruker riktig KID-nummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT

Alle medlemmer har et seks-sifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen, medlemskortet og sammen med adressen på baksiden av Speideren. Nummeret skal blant annet oppgis ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Ønsker du å melde deg ut av speideren må du si i fra til din lokale leder og/eller sende en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

NORGES SPEIDERFORBUND

BESØKSADRESSE:
St. Olavs gate 25, 0166 Oslo
POSTADRESSE:
Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
TELEFON: 22 99 22 30
E-POST: nsf@speiding.no
www.speiding.no

HVA SKJER?

Fristen for Roverway 2018 er rett rundt hjørnet. Se også opp for en av forbundets beste ledertreninger, Fjelllederkurset!

ROVERWAY

Bli med på europeisk roverleir i Nederland neste sommer! Du vil bli kjent med mange andre kulturer gjennom et par tusen andre rovere fra Europa. Opposites attract! er mottoet for Roverway 2018. Utforsk Nederland sammen med en liten gruppe rovere, før alle møtes til felles leir med maritime temaer.

For hvem: Rovere mellom 16 og 22 år. Er du 22+, kan du bli med i den internasjonale staben.
Hvor: Nederland
Når: 23. juli–2. august 2018
Påmeldingsfrist: 30. november

FREDSLYSET

Hvert år i november blir fredslysflammen fraktet rundt slik at den kan brenne i speiderlokaler, hjemog gudshus i store deler av verden. Flere norske speidergrupper og St. Georgs-gilder arrangerer fredslysgudstjenester. I år blir det blant annet fredslysgudstjeneste i Hamardomen 21.11. og fredslyssamling i Ahmadiyya-moskeen i Oslo 27.11.

For hvem: Alle
Hvor: Hele landet
Når: Siste uke i november
Påmeldingsfrist: Ingen

KONTAKTSEMINAR SJØ

Det årlige kontaktseminaret er åpent for alle rovere og ledere i sjøspeidernettverket. Her treffer du andre ledere og rovere fra sjøspeidermiljøet, og har mulighet til å utveksle erfaringer og få siste informasjon om det som skjer innen sjøspeiding. Kontaktseminaret fungerer som årsmøte for sjøspeidermiljøet.

For hvem: Rovere og ledere
Hvor:
Når: 19.–21.1.
Påmeldingsfrist: Se speiding.no.

LEDERTRENINGENS TRINN 2 FOR ROVERE OG UNGE LEDERE

Er du glad i det som får deg til å tenke nytt? Liker du å være ute? Har du lyst å utvikle deg mens du har det gøy og lærer hva du trenger for å planlegge og gjennomføre et arrangement eller prosjekt, lite eller stort? Kurset foregår ute med naturen ved Soløyvannet som ramme for teori, diskusjoner og praktiske øvelser.

For hvem: Rovere og unge ledere
Hvor: Soløyvannet, Bodø
Når: 2.–4.2.
Påmeldingsfrist: Se speiding.no.

FUTURA 18

LANDSLEIR FUTURA

KFUK-KFUM-speiderne inviterer alle NSF-grupper med på landsleir neste sommer. Futura skal være en fremtidsplanet der alt er mulig! Bli med til Futura og fyll planeten med innbyggere! Les mer på futura.kmspeider.no.

For hvem: Speidere født i 2007 og eldre, rovere og ledere
Hvor: Lånke, Stjørdal
Når: 30. juni–7. juli 2018
Påmeldingsfrist: 15. april

SJØSPEIDERLEIR 2018 – FLAGGET TIL TOPPS

Både sjøspeidere og andre speidere kan bli med på sjøspeiderleir! Det blir mange ulike patruljeaktiviteter og mye seiling og båtbruk gjennom hele uka, egne roveraktiviteter og lederprogram. Det arrangeres felles seilas for speiderbåter til leiren. Les mer på s. 29.

For hvem: Alle speidere, rovere og ledere
Hvor: Lindøy, Stavanger
Når: 30. juni–7. juli 2018
Påmeldingsfrist: 1. mai.

FJELLEDERKURSET

Norges speiderforbund har i mange år arrangert det tradisjonsrike fjelllederkurset for rovere og ledere som ønsker å lære om ledelse på tur vinterstid. Under veiledning av en erfaren og dyktig stab får deltakerne lære mye om planlegging og gjennomføring av sikre og opplevelsesrike turer i vinterfjellet, og om det å mestre krevende situasjoner.

For hvem: Rovere og ledere over 18 år
Hvor: Solstølen på Hardangervidda
Når: 3.–11.2.
Påmeldingsfrist: Se speiding.no.

speiding.no

Sjekk arrangements-oversikten på speiding.no for informasjon og lenker til påmelding.